

2.7.2014

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**

STUDIJNÍ PROGRAM

Právnická fakulta
Masarykovy univerzity v Brně
1995 – 1996

Masarykova univerzita, Brno, 1995

Masarykova univerzita v Brně

601 77 Brno, Žerotínovo nám. 9, tel. 42 128 111

Rektor	prof. RNDr. Eduard Schmidt, CSc. 42 215 183, 42 128 402
Prorektor pro věd. výzk. činnost	prof. MUDr. Pavel Bravený, CSc. 42 128 226
Prorektor pro pedagog. činnost	doc. RNDr. Ota Říha, CSc. 42 128 231
Prorektor pro zahr. vztahy a styky s veřejností	doc. PhDr. Jiří Šrámek, CSc. 42 128 406
Prorektor pro oblast sociální péče o studenty a ediční činnost	doc. Ing. Ivan Vágner, CSc. 42 128 224
Předseda akademického senátu univerzity	doc. MUDr. Libor Páč, CSc. 42 126 416
Kvestor	Ing. František Gale 42 215 114, 42 128 404

Rektorát Masarykovy univerzity

601 77 Brno, Žerotínovo nám. 9, tel. 42 128 111

Sekretářka rektora	Alena Brázdová	42 128 401, 42 215 183 fax 42 128 266
Sekretářka kvestora	Lenka Komoňová	42 128 403 42 215 114
Oddělení sys- témového řízení a organizace	RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.	42 128 111
Oddělení právní	JUDr. Marta Stárková	42 128 245
Oddělení pro zahranič- ní vztahy a styky s veřejností	PhDr. Miluška Vaculíková	42 128 233 42 128 234 fax 42 128 238
Referát vědy a výzkumu	PhDr. Hana Součková	42 128 228
Oddělení studijní	Jarmila Mládková	42 128 230 42 128 229
Poradenské cen- trum pro stu- denty a absolventy	Mgr. Šárka Racková	42 128 227
Oddělení personální	Marie Medková	42 128 273
Referát práce a mezd	Ing. Věra Škrabalová	42 128 201
Odbor ekonomický	Ing. František Ambrož	42 128 218
Odbor výstavby	Ing. arch. Petr Bernard	42 128 241
Odbor provozně technický	Ing. Lubomír Berkovec	42 128 260
Klub rektorů	RNDr. Marie Fojtíková	42 128 270

Vědeckovýzkumná pracoviště MU a účelová zařízení

Ústav výpočetní techniky, 601 77 Brno, Burešova 20	doc. RNDr. Václav Račanský, CSc. 41 321 237, 41 213 125, fax 41 212 747
Centrum pro další vzdělávání učitelů, 662 13 Brno, Pellicova 43	PhDr. Jan Beran 43 211 865, 43 212 483, fax 33 82 19
Univerzit. archiv, 611 80 Brno, Veveří 70	PhDr. Jiří Pulec 41 214 853
Vydavatelství MU, Kraví Hora, 601 77 Brno	Milada Bajarová 41 321 234/304
Univ. knihkupectví, 601 77 Brno, Žerotínovo nám. 9	Šárka Novotná 42 128 382
Koleje a menzy, 601 77 Brno, Žerotínovo nám. 9	Drahomíra Malíková zastup. ředitelka 42 128 111

75 48 40

Celouniverzitní katedry Masarykovy univerzity

Katedra odborné jazykové přípravy, 601 77 Brno, Žerotínovo nám. 9	PhDr. Hana Reichová, 42 128 111
Katedra tělesné výchovy, 602 00 Brno, Arna Nováka 1	RNDr. Karel Opravil 41 321 258/396

Fakulty Masarykovy univerzity

Ekonomicko-správní fakulta	Zelný trh 2/3, 657 90 Brno, 42 215 918-26, fax 42 214 769
Děkan fakulty	doc. Ing. Ladislav Blažek, CSc.
Fakulta informatiky	Burešova 20, 602 00 Brno, 41 321 237, fax 41 212 568
Děkan fakulty	prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.
Filozofická fakulta	Arne Nováka 1, 660 88 Brno, 41 321 258, fax 41 211 241
Děkan fakulty	prof. PhDr. Jaroslav Mezník, CSc.
Lékařská fakulta	Komenského nám. 2, 662 43 Brno, 42 126 111, fax 42 213 996
Děkan fakulty	prof. MUDr. Josef Bilder, CSc.
Pedagogická fakulta	Poříčí 7, 603 00 Brno, 43 210 087-9, 43 321 216, fax 43 211 103
Děkan fakulty	doc. RNDr. Josef Janás, CSc.
Právnická fakulta	Veveří 70, 611 80 Brno,
Děkan fakulty	doc. JUDr. Josef Bejček, CSc.
Přírodovědecká fakulta	Kotlářská 2, 611 37 Brno, 41 129 111, fax 41 211 214
Děkan fakulty	prof. RNDr. Jaroslav Jonas, CSc.

Děkanát Právnické fakulty Masarykovy univerzity

611 80, Brno, Veverí 70, tel. 41 321 297

Děkan fakulty

Proděkani

Tajemník fakulty

Sekretářka

Personální oddělení, vedoucí

Pedagogické oddělení, vedoucí stud. odd.
studijní referentky

Ediční činnost, vedoucí

Zahraniční vztahy, věda a výzkum

doc. JUDr. Josef Bejček, CSc.

doc. JUDr. Dalibor Jílek, CSc.
pro vědu a zahraniční styky

JUDr. Josef Fiala, CSc.
pro ediční činnost

doc. JUDr. Naděžda Rozehna-
lová, CSc.
pro magisterské studium

JUDr. Jan Svatoň, CSc.
pro bakalářské studium

Ing. Zdeněk Bednář

Miroslava Pauliková

JUDr. Miroslava Wünschová

Šárka Adamíková

Mgr. Marcela Kubínská

Alice Brychtová

Hana Navrátilová

Radmila Novotná

Eva Pivodová

Iva Přehnilová

Mgr. Jiřina Michlová

Dana Schubertová

Ekonomické odd., vedoucí

Mgr. Jaroslava Kratochvílová
Jana Adámková
Yvone Fojtová
Eva Vafková

Studentská menza v budově Právnické fakulty MU, Veveří 70.

Úřední hodiny na stud. odd.:

pondělí – pátek 12⁰⁰ – 14³⁰

Seznam členů vědecké rady Právnické fakulty MU

doc. JUDr. Josef Bejček, CSc., děkan PrF MU Brno
prof. JUDr. Peter Blaho, CSc., děkan PrF UK Bratislava
doc. ing. Jiří Blažek, CSc., ved. kat. národního hospod., PrF Brno
prof. JUDr. Hynek Bulín, CSc., emeritní profesor PrF MU Brno
JUDr. Petr Coufal, Krajské státní zástupitelství Brno
JUDr. Josef Fiala, CSc., proděkan PrF MU Brno
doc. JUDr. Jan Filip, CSc., ved. katedry ústav. pr. a polit., PrF Brno
doc. JUDr. Milan Galvas, CSc., ved. katedry pracovního práva, PrF Brno
prof. JUDr. Petr Hajn, DrSc., ved. katedry obchod. pr., PrF Brno
doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc., ved. katedry obč. práva, PrF Brno
doc. JUDr. Dalibor Jílek, CSc., proděkan PrF Brno
prof. JUDr. Vladimír Klokočka, DrSc. Dr.h.c., soudce Ústavního soudu Brno
doc. JUDr. Vladimír Kratochvíl, CSc., ved. kat. trest. pr., PrF Brno
prof. JUDr. Jan Musil, CSc., rektor Policejní akademie, Praha
JUDr. Dušan Novák, CSc., Mezinárodní politologický ústav, Brno
JUDr. Jiří Novák, ministr spravedlnosti ČR, Praha
doc. JUDr. ing. Milan Pekárek, CSc., ved. katedry práva živ. prostř., PrF Brno
doc. JUDr. Petr Průcha, CSc., ved. kat. spr. vědy, spr. pr. a fin. pr., PrF Brno
doc. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc., proděkanka PrF MU Brno
doc. JUDr. Karel Schelle, CSc., ved. katedry dějin státu a práva, PrF Brno
JUDr. Jan Svatoň, CSc., proděkan PrF MU Brno
PhDr. Radoslava Šopovová, ved. oddělení jazyků, PrF Brno
JUDr. Vladimír Týč, CSc., ved. kat. mezinárodního pr., PrF Brno
doc. ing. Ivan Vágner, CSc., prorektor MU Brno
prof. JUDr. Eduard Vlček, CSc., katedra dějin státu a práva PrF Brno

Akademický senát Právnické fakulty:

Předseda: Mgr. Vojtěch Šimíček, Dr.

Komora učitelů:

Předseda: PhDr. Iva Šmídová

Komora studentů denního studia:

Předseda: Vít Schorm

Komora hospodářsko-správních pracovníků

Předseda: Dana Schubertová

Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně je významným pedagogickým a vědeckým centrem právního života na Moravě. Je jednou z šesti fakult brněnské univerzity, k níž přísluší od jejího založení v roce 1919. Tímto rokem se však tradice právního studia v Brně zdaleka nezačala, počátky je třeba hledat již ve středověku.

V roce 1566 byla v Olomouci založena jezuitská kolej, spojená se seminářem a konviktem pro šlechtickou mládež, jež se stala základem první moravské univerzity. Původně se zde sice právo neučilo, ale jeho potřeba byla stále více pocítována, a to zejména při studiu teologie. Roku 1667 začali proto jezuité sami přednášet církevní právo, protože v té době snaha moravských stavů zřídit právní fakultu narážela ještě stále na odpor. Až roku 1679 obdržel olomoucký rodák, doktor práv Karel Ferdinand Irmmler od císaře Leopolda I. povolení konat pro posluchače univerzity zvláštní právní přednášky. Brzy však mezi ním a rektorem vznikly spory o kanonické právo a tak stavové rozhodli, že se bude přednášet jen právo civilní. Spory mezi jezuity a stavy však tím neskončily a nepodařilo se ani prosadit zřízení samostatné právní fakulty. Až když došlo k přeložení olomoucké univerzity do Brna v roce 1778, bylo právní studium osamostatněno. Ředitelem právního studia byl doktor práv Josef Vratislav šlechtic Monse. Přednášel církevní právo podle Eybela, státní právo podle Martiniho a lenní právo podle Mascowa. Druhý profesor práv Johann Nepomuk Kniebandl von Ehrenzweig četl přirozené a občanské právo podle Martiniho, instituce a pandekty podle Heineccia a trestní právo podle Hupky. I když se podařilo univerzitu vymanit z jezuitského vlivu, byla roku 1782 přeměněna ve vysokou školu nižšího typu – lyceum a s platností od 1. listopadu přeložena na žádost olomouckého arcibiskupa a magistrátu zpět do Olomouce. Tím se vyučování práva v Brně na dlouhý čas přerušilo.

V průběhu druhé poloviny 19. století vedlo Brno soustavný zápas za zřízení univerzity a tím i právní fakulty. Již v roce 1839 požádal zemský výbor v Brně ministerstvo kultury a vyučování ve Vídni, aby zřídilo v Brně právní akademii a přeložilo zároveň do Brna bývalou univerzitní knihovnu v Olomouci. Tuto žádost odůvodňoval nedostatkem úředníků, kteří nemají dost prostředků, aby jim umožnili vzdělání v Praze, ve Vídni nebo v Krakově. Aby rozhodnutí usnadnil, navrhol, že by nebylo nutno zřizovat novou vysokou školu, ale že by stačilo rozšířit stavovskou akademii o právní obory. Ministerstvo však tento návrh, podporovaný místodržitelstvím, neschválilo. Odvolalo se na to, že samostatné právní fakulty byly výjimečně zachovány jen v Uhrách, kde měly starou tradici a kde panoval nedostatek právního školeného personálu.

Na přelomu 50. a 60. let byla však vyslovena i řada jiných návrhů na zřízení české univerzity v Brně. V té době již olomoucká univerzita byla v troskách. Nová a ještě silnější vlna požadavků na zřízení druhé české univerzity pro Moravu se objevila.

koncem 80. let. O její potřebě hovořili vysokoškolští profesori, mezi jinými i T. G. Masaryk, poslanci zemského sněmu a moravští studenti pražské univerzity. Zatím ještě marně, protože vídeňská vláda byla ochotna vyjít vstříc školským požadavkům různých oblastí monarchie, ale moravské stále nechávala bez povšimnutí.

Poněkud nadějněji začala vyhlížet situace o deset let později, kdy vláda naznačila ochotu vybudovat na Moravě českou techniku a česko-německou univerzitu. Proti se však postavili Němci, kteří předložili požadavek, aby univerzita byla německá a v složitém víru politického dění ustrnula celá záležitost znovu na mrtvém bodě. Boj však pokračoval dále a stále více se ukazovalo, že jde o součást širšího konfliktu mezi snahou českého národa o emancipaci a odmítavými postoji, které k ní zaujímali němečtí nacionalisté. Zřízení české univerzity v Brně označili za krok, který byl v rozporu s přáním většiny, již Němci v Brně měli, a za útok proti německému charakteru Brna. To byla sice tvrzení přinejmenším nadnesená, protože Brno už dávno nemělo charakter ryze německého města, ale taková agitace bohatě stačila k tomu, aby přilévala olej do ohně nacionalismu. Ten způsobil, že boj o univerzitu si nakonec i vyžádal oběti na životě.

Výuka práva se však začala nenápadně rozvíjet od začátku století na brněnské technice. Zde se i v roce 1910 habilitoval Karel Engliš pro národohospodářskou politiku a statistiku a v roce 1917 Jaromír Sedláček pro rakouské občanské, obchodní a směnečné právo. Ještě na technice se stali mimořádnými a později i řádnými profesory František Weyr, Karel Engliš a Jaromír Sedláček.

Vznik samostatného Československa dal konečně možnost, aby dlouhé tažení za druhou českou univerzitu přineslo výsledek. Když 15. listopadu 1918 byl v parlamentě podán spisovatelem A. Jiráskem a prof. K. Englišem návrh zákona na zřízení univerzity, zdálo se, že nic nebude stát v cestě, aby byl co nejdříve schválen. Jenže vedle Brna se o novou vysokou školu přihlásila též Olomouc, pak byl předložen projekt společné univerzity pro Moravu a Slovensko, diskutovalo se též o tom, kolik by měla mít fakult a jejím názvu. Nakonec se podařilo prosadit původní záměr a Masarykova univerzita se čtyřmi fakultami (právníckou, lékařskou, filozofickou a přírodovědeckou) spatřila dne 28. ledna 1919 světlo světa. Vydáním zákona č. 50/1919 Sb. tak skončil padesátiletý zápas o obnovu univerzity na Moravě a tím i právnícké fakulty. Ta se totiž stala vedle lékařské první, která ještě ve školním roce 1919/1920 zahájila svou činnost. Základ pedagogického sboru tvořili Bohumil Baxa, profesor pro české dějiny, Josef Vacek pro srovnávací právo, Jaroslav Kallab pro trestní právo a Rudolf Dominik pro obchodní právo. Samozřejmě nechyběli zde profesori František Weyr, Karel Engliš a Jaromír Sedláček. Přičemž Karel Engliš se stal prvním rektorem univerzity a František Weyr prvním děkanem právnícké fakulty.

Právnická fakulta v prvních letech měla velké problémy se svým umístěním. Prvním dlouhým provizoriem, v němž fakulta působila, byl biskupský seminář v prostoru

Antonínské a Seminářské (dnes Smetanovy) ulice. Bylo to prozatímní řešení, smluvně zajišťované na několik let. Naděje, že tento nedůstojný stav skončí, byla vkládána do výstavby akademické čtvrti. Od počátku pro ni byly vytipovány tzv. Deyckovy pozemky, ležící mezi Žabovřeskami a Královým Polem. Impozantní projekty, které byly vypracovány ve veřejné soutěži vypsané v roce 1922, předpokládaly, že zde vznikne nejen vysokoškolské centrum, ale měla tu být i konzervatoř, technická, univerzitní a lidová knihovna, Nejvyšší soud, trestní soud a další instituce. To vše bylo zakomponováno tak, aby to souviselo s existujícími budovami techniky a navazovalo na kliniky v zemské nemocnici a porodnici na Obilním trhu.

Nádherný projekt měl jeden podstatný kaz, na jeho realizaci nebyly od počátku peníze. Reálněji to vypadalo s plánem na akademické náměstí, kde měla být také právnická fakulta. Veřejná soutěž na jeho řešení byla vypsaná v roce 1925. Do užšího výběru se dostaly čtyři projekty, z nich zvítězil Kampanus pražského architekta Aloise Dryáka. Náměstí měly tvořit budovy rektorátu, právnické a filozofické fakulty, naproti nim, vedle techniky, stála fakulta přírodovědecká a ve směru do Žabovřesk jej uzavíral Nejvyšší soud. Již v roce 1924 byl sice zakoupen pozemek, ale jednou změnilo městské orgány regulační čáru, potom ministerstvo veřejných prací zdrželo se schválením plánu, pak nebyly dodány rozpočtové položky, prostě se zdálo, že úřady dělají všechno, aby se se stavbou nemohlo začít. Nakonec se přece jen věci pohnuly a 9. června 1928 se mohlo konat slavnostní položení základního kamene. Účastnili se ho T. G. Masaryk, zástupce vlády a množství oficiálních hostů, reprezentujících vědu, umění i státní orgány. Do hlavního kamene byla uložena pamětní listina a okolo něj bylo rozmístěno 11 menších, zaslaných z rodišť mužů, kteří se zasloužili o rozvoj kultury země.

Vlastní stavba byla zahájena téměř o šest měsíců později a k užívání odevzdána koncem roku 1931, takže v lednu následujícího roku se mohlo začít přednášet. Oproti původnímu projektu byla méně rozsáhlá a před vchodem chyběly tři sochy a ozdobné kovové nádoby. Nad tím si však nikdo neposteskl, protože profesori a studenti měli konečně moderní a důstojné prostředí k práci. Byly tu přednáškové, seminární místnosti, pracovny, tělocvična a řada dalších místností. V přízemí bylo Auditorium maximum, jehož strop tvořila skla s citáty myšlenek mužů našich dějin a čelní stěnu zdobil obraz Antonína Procházky „Prométheus přinášející lidstvu oheň“. V budově byl rovněž umístěn rektorát.

Architekt Dryák se konce svého díla nedočkal, zemřel v červnu 1932. Už v průběhu výstavby právnické fakulty se prostředky na ni tak zmenšovaly, že její dokončení bylo ohroženo a hospodářská krize naději na další stavby akademického náměstí pohřbila docela. Všichni rektori se sice těmto otázkám nepřestávali v dalších letech věnovat, ale bez úspěchu.

Život fakulty tehdy řídil profesorský sbor v čele s děkanem a proděkanem. Kro-

mě toho si docenti volili ze svého středu do tohoto sboru zástupce. Do kompetence profesorského kolegia spadaly zejména pedagogické a disciplinární záležitosti fakulty. Kolegium pečovalo o úplnost přednášek, připravovalo jejich seznam, navrhovalo ministerstvu obsazování profesorských a jiných míst. Na fóru jejich zasedání docházelo rovněž k habilitačním kolokviím a k proslovení habilitačních přednášek. Řízení fakultních záležitostí a předsednictví ve sborech náleželo děkanovi, který tímto mohl pověřovat ovšem svého proděkana, eventuálně ho mohl zastupovat profesor úřadem nejstarší. Zasedání svolával děkan podle uvážení, anebo když o ně požádala nějaká třetina sboru. Děkanovou povinností bylo dát na každém zasedání ověřit protokol z minulé schůze podpisy všech členů sboru, podat přehled o došlých písemnostech, sdělit, které věci byly vyřízeny formou oběžníku, a předložit sboru záležitosti, na něž bylo třeba jeho usnesení.

V meziválečném období se ve funkci děkana postupně vystřídalí profesori František Weyr 1919 – 1920, 1927 – 1928, 1935 – 1936, Jaroslav Kallab 1920 – 1921, 1929 – 1930, 1937 – 1938, Karel Engliš 1921 – 1922, 1925 – 1926, Josef Vacek 1922 – 1923, Bohumil Baxa 1923 – 1924, 1933 – 1934, Dobroslav Krejčí 1924 – 1925, 1931 – 1932, Jaromír Sedláček 1926 – 1927, 1934 – 1935, Jan Loevenstein 1928 – 1929, Rudolf Dominik 1930 – 1931, 1939 – 1940, Jan Vážný 1932 – 1933, František Čáda 1936 – 1937 a František Rouček 1938 – 1939. Bylo pravidlem, že děkan se příštím rokem stával proděkanem. Profesori Karel Engliš 1919 – 1920, František Weyr 1923 – 1924, Jaroslav Kallab 1927 – 1928, Bohumil Baxa 1931 – 1932 a Dobroslav Krejčí 1935 – 1936 se stali i rektory Masarykovy univerzity.

Právnická fakulta se v meziválečném období stala významným střediskem právní vědy, jehož věhlas překročil i hranice našeho státu. Počátkem století procházela právní věda vleklou a těžkou krizí. Nápravu mohl přinést jedině teoretik, který by měl stejně blízko k filozofii jako k právní vědě. Pokusil se o to právě profesor této fakulty František Weyr (1879 – 1951). Jako ctitel Platónův a stoupenec Kantův a Schopenhauerův byl F. Weyr hlasatelem noetického dualismu. Na těchto základech filozofie se zrodil nový systém noetiky právní vědy, právní filozofie, která se pod názvem normativní teorie právní stala vůdčí teorií a metodologií právní vědy. František Weyr svoji teorii vyložil zejména ve dvou dílech „Základy teorie právní“ (1920) „Teorie práva“ (1936). Nebyl však jen právním filozofem a snažil se ukázat nosnost své noetiky na ústavním a správním právu, které také teoreticky zpracoval. Kromě toho F. Weyr zasahoval aktivně i do statistiky, sociologie, mezinárodního práva a jiných oblastí. První republika měla ve Františku Weyrovi velikého právního filozofa, noetika a státovědce. Ve své době našel v Brně i spřízněné vědce, jakými byli zejména Karel Engliš, který současně se vznikem normativní teorie budoval filozoficky a noeticky příbuzný systém teleologické teorie národohospodářské; Jaroslava Kallaba, který usiloval o spojení formální noetiky s odvěkými hodnotami

a Jaromíra Sedláčka, jenž aplikoval výsledky normativní teorie na civilní právo.

Vědecké výsledky právnické fakulty byly v předválečné době ještě košatější. Ve šlépějích Fr. Weyra kráčel i profesor ústavního práva Zd. Neubauer, který zasahoval vědecky do tří oblastí: právní filozofie, správní vědy a státovědy. Představitelem oboru finančního práva se stal ve třicátých letech V. Vybral, jenž ještě před válkou (1934) podal první soustavné zpracování celého oboru československého finančního práva. Pokračovatelem Sedláčkovým v otázkách občanského práva byl Vladimír Kuřeš. Vědecká činnost brněnských procesualistů na právnické fakultě se ubírala dvěma směry: tradičním dogmaticko-praktickým a novým konstruktivně-teoretickým. Zástupcem prvního směru byl Fr. Vážný, druhým se ubírali jeho žáci A. Procházka, K. Gerlich a H. Bulín. Statistickou vědu reprezentoval na právnické fakultě především D. Krejčí, který byl v Československu jejím zakladatelem.

V historickoprávních oborech se na brněnské fakultě prosadili zejména J. Vážný, B. Baxa a Fr. Čáda. Představitelem církevního práva byl J. Vacek.

Uvedené významné osobnosti právní vědy své bohaté vědecké poznatky intenzivně vkládaly do svých přednášek, které se tak staly přitažlivé pro stovky studentů, kteří brněnskou právnickou fakultou v meziválečném období prošli. Rozsah výuky se neustále rozšiřoval, výuka se zkvalitňovala, pedagogický proces se stával stále bohatším. Právnická fakulta se začala stávat významným vědeckovýzkumným a pedagogickým pracovištěm.

Tragické události konce třicátých let výrazně postihly i toto pracoviště. Školní rok 1938 – 1939 probíhal již v těžkých podmínkách. Nejprve mnichovská tragédie a nedlouho potom osudný 15. březen 1939. České školství se dostalo pod přímý dohled okupačních orgánů. V den okupace však rektor univerzity Arne Novák vydal svolání adresované akademické obci, v němž vyjadřoval rozhodnutí a odhodlání celé univerzity pokračovat nerušeně v pravidelném provozu, vyzval všechny ke zvýšenému úsilí a doporučil následovat heslo: „In silentio ac spe fortitudo mea“. Rozdělení bývalé republiky na protektorát a Slovenský stát však způsobilo, že čeští profesori působící na Komenského univerzitě v Bratislavě museli odejít ze Slovenska. Tak se stalo, že na právnickou fakultu do Brna přišli profesori Vratislav Bušek, Rudolf Rauschner, Zdeněk Peška a Cyril Čechrák. Provoz na fakultě pokračoval, jeho průběh však byl poznamenán omezeními ze strany protektorátních orgánů, ale i počínajícími perzekucními akcemi. Řada studentů se začala zapojovat do odbojové činnosti, někteří odešli do ciziny, aby na různých frontách bojovali proti společnému nepříteli. Letní semestr se ukončil, zkoušky byly složeny, promoce vykonány. Nikdo však netušil, že se jedná na více let o semestr poslední.

Blížil se osudný 17. listopad 1939, kdy nacisté obsadili budovy vysokých škol a studentských kolejí. České vysoké školství mělo být zcela likvidováno, česká inteligence měla být vyhubena. Málokdo se z učitelů a studentů právnické fakulty

s touto skutečností však smířil. Naopak řada z nich vstoupila do ilegálních organizací a na svou činnost také doplatila i životem. Vzpomenout je třeba zejména dva významné profesory právnické fakulty: profesora J. Vážného, jenž zemřel v koncentračním táboře Mauthausenu v roce 1942 a profesor B. Baxa byl v téže roce popraven v takzvané druhé heydrichiádě. Popraven byl i pedel fakulty A. Zima. Věznění a vyšetřování byli i F. Čáda a V. Bušek. Smutnou kapitolu v době okupace zažila i budova právnické fakulty. Gestapo si zde zřídilo své centrum pro celou Moravu. Posluchárny a kanceláře přeměnilo ve vyšetřovací místnosti, spodní části sloužily jako vězení. Nikdo se již nedoví o tisícových tragédiích odehrávajících se tu. Zasedal zde i stanný a lidový soud, jenž vynášel teroristické rozsudky proti českým vlastencům.

Při úpravě právnické fakulty pro účely gestapa byl zachráněn díky statečnosti několika českých lidí monumentální obraz A. Procházky, zdobící auditorium maximum „Prométheus přinášející lidstvu oheň“. V zimě 1940 lešenáři bratři Sedláčkové ze Žabčic dostali příkaz od komisaře gestapa Reygela, aby sejmuli obraz a vyňali plátno z rámu. Oba se snažili vyndat plátno co nejopatrněji, a tu netrpělivý gestapák nožem spodní část uřízl a rozkázal ho spálit. Oba bratři s českým topičem obraz ukryli do sklepa a díky tomu byl zachráněn až do osvobození a po restauraci, kterou provedla manželka tvůrce L. Procházková, byl znovu pověšen na čelní stěnu auly.

V suterénu si dali gestapáci přestavět tamější místnosti na originální bar. Uvěznění umělci, akademický malíř Minář z Prahy, akademický sochař O. Španiel z Prahy, akademický sochař J. Pelikán z Olomouce, profesor kreslení Z. Louda a architekt L. Kozák, vyzdobili gestapácký bar podle germánské mytologie. Umělci dali v jedné scéně z pekla obličejům satanů opravdové podoby brněnských gestapáků.

Až jaro 1945 přineslo Brnu dlouho očekávané osvobození. Školství mohlo znovu nabrat dech a školní budovy začít sloužit svému účelu. Již první dny také vyvolaly horečnou činnost na znovuvybudování vysokého školství. Situace však nebyla jednoduchá. Bylo potřeba vynaložit mnoho úsilí, aby studenti mohli znovu zasednout do školních lavic a profesori začít přednášet.

Prvním poválečným děkanem právnické fakulty se stal prof. Fr. Čáda. Podařilo se mu přesvědčit velení Sovětské armády, které chtělo budovu fakulty zabrat pro své potřeby, že právnická veřejnost tuto budovu nutně potřebuje. V budově byl umístěn rektorát a některé ústavy brněnské techniky. Vnitřní vybavení fakulty však velmi utrpělo, větší část školního nábytku byla odvezena, chybělo technické vybavení. Značnou újmu utrpěla i knihovna. Výjimečnou obětavostí jak učitelů, tak studentů se však brzy podařilo překážky překonat.

Zpočátku byly potíže i s obnovením profesorského sboru. Sedm profesorů zemřelo nebo zahynulo a tři byli vyloučeni ze sboru pro kolaboraci (Rudolf Dominik,

Jaroslav Krejčí a Rudolf Wierer). K tomu je třeba připočítat, že během roku 1945 odešli z fakulty další čtyři profesori: František Rouček na Vysokou školu sociální v Brně a tři na Karlovu univerzitu do Prahy (Karel Engliš, Vratislav Bušek a Cyril Čechrák). Tak na fakultě zůstali kromě docentů jen dva řádní a tři mimořádní profesori; řádnými byli František Weyr a děkan František Čáda a mimořádnými Adolf Procházka, Jaroslav Stránský a Vladimír Vybral. Aby byl profesorský sbor schopen plnit namáhavé úkoly, bylo 6. června 1945 prezidentem jmenováno šest nových řádných profesorů: tři výše jmenovaní mimořádní profesori a tři bývalí docenti Vladimír Kubeš, Jaroslav Pošvár a Václav Chytil.

Přednášky započaly 11. června 1945 v Auditoriu maximu slavnostním projevem děkana fakulty a tak se pedagogický proces mohl rozběhnout naplno. Na fakultě bylo tehdy zapsáno 1485 posluchačů.

Po překonání počátečních obtíží bylo možné začít i s organizováním vědecké práce učitelů. V zimním semestru 1945 byly na fakultě otevřeny tyto ústavy: pro právní filozofii (vedoucí V. Kubeš); pro dějiny veřejného a soukromého práva střeoevropského (Fr. Čáda); pro dějiny práva na území ČSR (Fr. Čáda); pro právo občanské (V. Kubeš); pro právo obchodní a směnečné (F. Rouček, po jeho odchodu zůstal ústav bez vedoucího); pro právo správní (J. Pošvár); pro právo mezinárodní (B. Kučera); pro vědu a právo finanční (Vl. Vybral) a ústav národního hospodářství a statistiky (V. Chytil). Když se v průběhu školního roku po překonání nemoci vrátil na fakultu profesor Fr. Weyr, otevřel se pod jeho vedením ještě ústav pro právo ústavní.

Postupem času přibývali další profesori. Již začátkem roku 1946 to byl pro civilní soudní řízení (Hynek Bulín) a koncem téhož roku začaly fungovat i ústavy pro právo římské (Jiří Cvetler) a pro právo církevní (Fr. Kop). Do roku 1948 nebyly z předválečných zařízení reaktivovány pouze tři ústavy: pro právo a řízení trestní, ústav statistický a ústav kriminologický.

V té době proběhla na fakultě řada habilitací. Nápor na pracovní vytížení pedagogického sboru byl obrovský. Vždyť v letech 1945 – 1948 bylo každoročně na fakultě zapisováno přes 2000 studentů.

Únorové události roku 1948 do života fakulty zasáhly přímo katastrofálně. Někteří profesori v čele s prof. Fr. Weyrem a Kubešem byli z fakulty doslova vyhnáni a v dalších letech byli vystaveni značné perzekuci. Došlo ke změnám ve vedení ústavů i k výměně v jejich personálním obsazení. Nového vedoucího však dostal jen ústav pro občanské právo v osobě profesora Jaromíra Blažkeho a v roce 1949 ústav pro právo mezinárodní, jehož vedoucím se stal profesor Bohumil Ečer. Ostatní ústavy zůstaly bez vedoucího, ústav pro právo církevní byl zrušen. Studia na fakultě nemohla dokončit i řada studentů, přičemž někteří z nich odešli do zahraničí, kde se aktivně účastnili boje proti totalitnímu režimu v Československu.

Již v květnu 1950 byly na právnické fakultě, jako na první fakultě Masarykovy univerzity, zřízeny katedry. Bylo jich celkem sedm, k rozvinutí činnosti se však již nedostaly. Děkany byli v letech 1948 – 1949 Jaroslav Pošvár a 1949 – 1950 Jaromír Blažke.

Administrativní zásahy do struktury vysokých škol začátkem padesátých let měly pro osud právnické fakulty v Brně tragické důsledky. Vládním nařízením z 27. června 1950 publikovaném výnosem ministerstva školství čj. 124.874/50 III/3 byla fakulta zrušena a od školního roku 1950 – 1951 mělo být studium práv soustředěno do Prahy. Likvidace fakulty měla být provedena do tří měsíců; k 1. říjnu zanikl děkanát a jeho personál byl dán k dispozici brněnskému Krajskému národnímu výboru, archiv a dokumentace fakulty měly být převedeny do Prahy na tamní právnickou fakultu, seminární knihovna přiřazena k brněnské univerzitní knihovně. Učitelé měly být převedeny na pražskou a bratislavskou fakultu, rovněž tak i posluchači. Budova fakulty i její vnitřní zařízení bylo dáno k dispozici rovněž Krajskému národnímu výboru v Brně.

Osudy učitelů a studentů však byly poněkud jiné, než předpokládalo vládní nařízení. Z profesorů přešli jediné J. Blažke na přechodnou dobu na pražskou právnickou fakultu a F. Poláček do Bratislavy. Jinak převzaly obě fakulty jen několik nových asistentů. Ostatní profesori byli po dlouhém období nejistoty převedeni většinou do Slovenského ústavu. Rovněž studenti se dostali do velmi složité situace.

Budova právnické fakulty byla po krátké době předána k dispozici Vojenské akademii, která ji měla v držení až do roku 1990. Univerzita tím ztratila nejen sídlo rektorátu a jedinou fakultní budovu, která byla postavena z původních plánů na Akademickou čtvrt, ale také síň Auditoria maxima. Právnická fakulta v Brně tak téměř na dvacet let přestala existovat.

Až politická situace v letech 1968 – 1969 umožnila znovu prosadit myšlenku na obnovení právnické fakulty v rámci brněnské Univerzity Jana Evangelisty Purkyně. Stalo se tak dne 15. března 1969 vládním nařízením č. 35/1969 Sb.. Prvním děkanem se stal Vladimír Klokočka, docent ústavního práva. Školní rok 1969 – 1970 nebyl jednoduchý. Fakulta nezískala zpět svou budovu na ul. Veveří. Provizorně byla umístěna na Zelném trhu, v budově, která dříve patřila Cyrilometodějské záložně. Budova to byla sice honosná, ale pro školské potřeby nevyhovující. Bylo třeba okamžitě začít se složitými a nákladnými stavebními úpravami, aby mohly být naplněny alespoň základní materiální potřeby pro zahájení pedagogického procesu.

Nebylo rovněž jednoduché vytvořit nový pedagogický sbor. Většina dřívějších učitelů se obnovení fakulty již nedožila. Znovu zahájili přednášky jen profesori Vl. Kubeš, H. Bulín, J. Cvetler a J. Pošvár. Tzv. normalizační proces začátkem sedmdesátých let si však bohužel vyžádal výrazné personální změny. Od školního roku 1970 – 1971 se děkanem fakulty stal Bohumil Kučera, přičemž Vl. Klokočka

musel zanedlouho fakultu opustit úplně. Nebyl sám, z fakulty musel odejít i Vl. Kubeš a postupně několik dalších učitelů. Jakákoliv kontinuita s dřívější fakultou byla zcela popírána. Fakulta se tak přestala hlásit ke svým nejlepším tradicím.

Na ně mohla znovu navázat až po 17. listopadu 1989, kdy se vyměnilo celé vedení fakulty i vedení většiny kateder. Byl vypracován nový učební plán, změnila se výrazně celá koncepce studia. Čtyřleté studium bylo prodlouženo na pět let.

V současné době právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně poskytuje vysokoškolské vzdělání ve studijním oboru právo a navrhuje Masarykově univerzitě, aby absolventům vysokoškolského studia práva přiznala ve shodě se zákonem č. 172/1990 Sb., o vysokých školách titul „magistr“ (ve zkratce „Mgr“). Fakulta uskutěňuje také postgraduální studium a navrhuje univerzitě, aby jeho absolventům vydala diplom a přiznala akademicko – vědecký titul „doktor“ (ve zkratce „Dr“).

Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně má v současné době jedenáct kateder: právní teorie a sociálních věd, dějin státu a práva, ústavního práva a politologie, občanského práva, trestního práva, obchodního práva, pracovního práva, práva životního prostředí, správního práva, národního hospodářství a mezinárodního a evropského práva. Kromě toho na fakultě působí oddělení jazyků celouniverzitní katedry jazykové výchovy a oddělení tělesné výchovy, jež je rovněž součástí celouniverzitní katedry. Důležitou součástí fakulty je i Mezinárodní politologický ústav, prostřednictvím něhož fakulta spolupracuje s řadou významných zahraničních profesorů.

Po tzv. sametové revoluci se fakultě podařilo znovu získat původní budovu na Veveří ulici. Tím se jí vytvořily mnohem lepší předpoklady pro zkvalitňování pedagogické a vědecké práce i v oblasti materiálního zabezpečení.

Fakultu řídí děkan, jenž má pro jednotlivé druhy činností k dispozici čtyři prodekaný. Důležitou roli, zejména v koncepčních otázkách, hraje akademický senát, v němž mají rovnoměrné zastoupení jak učitelé a odborní pracovníci, tak studenti. Právní postavení fakulty vyplývá z vysokoškolského zákona a je podrobně upraveno Statutem fakulty.

Katedra právní teorie

Vedoucí katedry:	JUDr. PhDr. Miloš Večeřa, CSc.
Členové katedry:	doc. JUDr. Pavel Hungr, CSc. JUDr. Renata Boháčková, Dr. JUDr. Jana Dostálová JUDr. Jaromír Harvánek, CSc. JUDr. Drahomíra Houbová, CSc. Mgr. Karin Kuhnová PhDr. Tatiana Machalová PhDr. Martina Urbanová Mgr. Roman Vaněk
Sekretářka:	Věra Šilingrová

Katedra právní teorie usiluje o předání komplexních teoretických poznatků v oblasti práva a rozbor jeho elementů z hlediska filozofického, normativního, psychologického a sociologického.

Katedra provádí základní teoreticko-právní výzkum, aplikovaný v pozitivněprávních disciplínách a v právní praxi. Navazuje vědomě na odkaz normativní teorie (ryzí nauky právní) a současně jako jediná v ČR rozvíjí vědecký výzkum moderních koncepcí sociologie a psychologie práva.

V rámci vědecké činnosti spolupracuje katedra právní teorie dlouhodobě s univerzitou v Jeně, Wroclawi, Kyjevě, Grazu, Vídni, Salzburku, Saarbrückenu, Rotterdamu a Londýně. V letech 1991–1994 byla katedra napojena na program TEMPUS. V rámci tohoto programu probíhaly vzájemné výměny studijních a pedagogických pobytů, organizace intenzivních jazykových kurzů pro studenty, výuka cizích jazyků pro učitele i studenty a v neposlední řadě i doplňování studijní literatury.

Program přispěl rovněž k navázání rozsáhlých kontaktů s externími spolupracovníky, kteří spolupracují ve výuce jednotlivých předmětů. V rámci pedagogického procesu hostují zejména prof. Dr. Ota Weinberger (Graz), prof. Dr. Robert Walter (Wien), prof. Dr. Ernst Joachim Lampe (Bielefeld), Dr. Gerlinda Smaus (Saarbrücken).

Katedra zabezpečuje výuku povinných, povinně volitelných a výběrových předmětů.

Povinnými předměty jsou: Sociologie práva, Teorie práva, Dějiny právního myšlení. Povinně volitelnými předměty vyučovaným na katedře jsou Psychologie práva

a Filozofie pro právníky. Mezi výběrové předměty patří Etické základy práva, Právní logika, Normativní teorie v kontextu právního myšlení. Tituly výběrových předmětů jsou proměnlivé. Je zabezpečována též výuka postgraduátů, a to formou interního a externího studia.

Teorie práva je základní teoreticko-metodologickou disciplínou oboru právo. Jde o profilující předmět, který je vyučován v rámci teoreticko-metodologického bloku jako „základy teorie práva“ v rozsahu dvou semestrů a dvou hodin přednášek a jedné hodiny cvičení týdně. V tomto bloku má výuka převážně analytický charakter. Cílem je především seznámení se s nejvýznamnějšími právními instituty práva a základní terminologií. V devátém semestru studia probíhá výuka, která představuje syntetickou nadstavbovou část a je završením teoretické části právnického studia.

Filozofie pro právníky je disciplína tvořící obecně-teoretický základ studia. Obsah přednášek je zaměřen na přiblížení základních problémů praktické filozofie, které jsou řešeny na pozadí obecně filozofických otázek jako je bytí, poznávání, jazyk a rozumění, člověk apod. Smyslem přednášek a seminářů je poskytnout studentům orientaci, která by tvořila metodologické východisko pro studium ostatních teoreticko-právních disciplín.

Sociologie práva. V první části semestru je výuka zaměřena na získání základních informací z dějin sociologie, obecné sociologie, metod a technik sociologického výzkumu, které tvoří předpoklad pro zvládnutí vlastního předmětu sociologie práva, jehož těžiště je zejména v druhé části kurzu. Hlavním cílem výuky je naučit studenty sociologicky se dívat na právo, hledat souvislosti a důsledky vzájemného působení sociálních jevů, zejména působení právních norem, právního či protiprávního chování lidí.

Dějiny právního myšlení. Cílem výuky dějin právního myšlení je rozbor vývoje jednotlivých koncepcí státu a práva, a to zejména těch, které měly rozhodující vliv na další právní myšlení, popř. na další historický vývoj. Výuka je součástí historického přístupu k pochopení současných postulátů obecné teorie práva. Studenti mají možnost seznámit se s právním myšlením starověkého Řecka (sokrates, Sokrates, Platon, Aristoteles aj.), dále středověku (sv. Augustin, Tomáš Akvinský, Dante, Alighieri) a novověku (vznik a vývoj přirozenoprávních koncepcí, právní pozitivismus, sociologické a psychologické koncepce práva). Při výuce je kladen důraz na vybrané problémové okruhy.

Psychologie práva byla zařazena do studijních programů právnické fakulty MU poprvé v roce 1990 v rámci reformy studia. Cílem je základní teoretická a částečně i praktická příprava studentů práva v oblasti psychologie práva, včetně soudní psychologie. Studijní problematika se zabývá takovými otázkami, jejichž výběr je veden potřebou orientace budoucích právníků.

Katedra dějin státu a práva

Vedoucí katedry:

doc. JUDr. Karel Schelle, CSc.

Členové katedry:

prof. JUDr. Eduard Vlček, CSc.

JUDr. Jiří Bílý

JUDr. Marta Kadlecová, CSc.

PhDr. Tomáš Knoz

JUDr. Renata Veselá, Dr.

JUDr. Ladislav Vojáček, CSc.

JUDr. Rudolf Vonyš

JUDr. Michaela Židlická, Dr.

Sekretářka:

Růžena Čermáková

Obor dějiny státu a práva, zahrnující státoprávní výklady z historie českých zemí, středoevropských zemí, římský stát a právo patří k oborům, který byl na brněnské Právnické fakultě Masarykovy univerzity rozvíjen od jejího založení. V současné době je výuka dějin státu a práva a římského práva zařazena do prvního bloku.

Vedle svého pedagogického působení se katedra dějin státu a práva věnuje celé řadě dalších aktivit. Zejména v oblasti vědeckovýzkumné činnosti spolupracuje s řadou vědeckých pracovišť, členové katedry publikují v řadě našich i zahraničních časopisů, pravidelně navštěvují vědecké konference a kolokvia.

Členové katedry se pravidelně účastní Mikulovských sympozií pořádaných v říjnu. Plodná spolupráce je zejména s Filozofickou fakultou a Moravským muzeem. Katedra zajišťuje výuku v předmětech římské právo, obecné dějiny státu a práva, moderní dějiny státu a práva českých a československých dějin státu a práva, volitelnými předměty jsou dějiny soukromého práva.

Vývoj římského práva jako práva otrokářského imperia začíná od 5. stol. př.n.l. a trvá ve své vlastní podobě téměř do velké Justiniané kodifikace v 6. st. n.l. Na krátký čas bylo zapomenuto, ale již v 11. stol. objevují jeho imanentní hodnotu a nadčasovost glosátoři a nastává mohutná vlna recepce do celé Evropy. Římské právo se stává základem evropského právního myšlení, proniká přes velké kodifikace 19. stol. téměř do všech evropských právních systémů. Nepochybně sehraje významnou roli při procesu integrace práva v Evropě.

Jako snad nejstarší propedeutická disciplína na právnických fakultách sehraje nezastupitelnou roli při utváření právního myšlení, pochopení jednotlivých institucí i právní kultury. V neposlední řadě vytváří pojmové a teoretické zázemí pro studium pozitivních oborů.

Stěžejním oborem jsou samozřejmě **dějiny českého a československého státu a práva**, protože tradují národní historii. Ostatní historickoprávní obory však nestojí v roli pouhých doplňků, nýbrž proporcionálně dotvářejí ucelený obraz celoevropského a světového státoprávního vývoje, jehož integrální součástí je i naše národní historie a jejíž skutečný význam lze objektivně posoudit jen v tomto kontextu. Z hlediska komplexního právního vzdělání má právní historie dvojí poslání. Jednak poskytuje informace o podmíněnosti a logice státoprávního a společenského vývoje, se zřetelom k domácí problematice, jednak na vývoji práva a právních institutů umožňuje posluchačům pochopit dnešní právní stav. Tím je dán potřebný základ pro studium pozitivně právních předmětů. Dějiny státu a práva v Českém a Československém státu časově postihují období od poč. 9. stol. do poloviny 20. stol. V tomto rámci se traktuje vývoj a fungování státu, jsou konstatovány a vysvětlovány jeho proměny. Stejná pozornost je věnována vývoji práva, jeho jednotlivým institutům a v konečném důsledku vzájemné interakci obou v tomto vývoji.

Cílem předmětu **obecné dějiny státu a práva** je seznámit posluchače s vývojem států a právních řádů v minulosti, odhalit objektivní zákonitosti vývoje, lidské společnosti na základě vědeckého rozboru dochovaných památek právní kultury lidstva, organizovaného ve státech a ovládané právními řády a systémy. Obecné dějiny státu a práva se pokoušejí postihnout tyto zákonitosti v konkrétních historických souvislostech a pomínkách. To znamená, že jejich cílem je shromáždit co nejbohatší konkrétní faktický materiál, který by byl východiskem pro zobecňování – nejdříve v rámci určitého státního útvaru, později pro stát a právo vůbec. Předmět napomáhá pochopení dějin lidstva a poznání objektivních zákonitostí vývoje lidské společnosti, působí na formování kulturněhistorického zázemí studenta a rozšiřuje jeho všeobecné vzdělání.

Moderní dějiny státu a práva podávají přehled o vývoji státu a práva nejdůležitějších evropských států a USA zhruba od přelomu století až do doby relativně nedávné. Na pozadí znalosti obecné historie příslušných států klade důraz ve sledovaném období na výklad společenského a státního zřízení, politického systému státního mechanismu, ústavního vývoje a vývoje nejdůležitějších odvětví práva v závislosti na historických podmínkách a hlavních historických tendencích dané etapy vývoje toho kterého státu. Znalost této nedávné historie státu a práva je základním předpokladem pro pochopení současnosti, pro řešení současných problémů i pro nastínění perspektiv dalšího vývoje.

Katedra ústavního práva a politologie

Vedoucí katedry:

doc. JUDr. Jan Filip, CSc.

Členové katedry:

prof. JUDr. Vladimír Klokočka, DrSc. Dr.h.c.

doc. JUDr. Jiří Kroupa, CSc.

JUDr. Jan Svatoň, CSc.

Mgr. Zdeněk Koudelka

JUDr. Michal Lamparter

Mgr. Vojtěch Šimíček

Mgr. Renata Vlčková

JUDr. Josef Zimek

Sekretářka:

Lenka Karpíšková

Katedra zajišťuje výuku ústavního práva, státovědy a politologie. Jednotliví učitelé se podílejí na přípravě širokého spektra povinně volitelných předmětů v souladu se svými specializacemi.

Předmětem výuky **ústavního práva** jsou teoretické základy oboru ústavního práva a platný ústavní řád ČR. Výklad zahrnuje jednotlivé ústavní instituty, zejména základní práva a jejich záruky, soustavu nejvyšších ústavních státních orgánů, volební soustavu a otázky postavení soudů, prokuratury, ústavního soudu a místní samosprávy. Význam tohoto právního odvětví je dán jeho funkcí při regulaci základních společenských vztahů ve státě a ve společnosti. S ohledem na zajištění výuku učebnicími pomůckami jsou přednášky věnovány zejména aktuálním problémům ústavního práva a rozboru nálezů Ústavního soudu.

Státověda jako povinný předmět ve druhém semestru studia je zaměřena na seznámení se základy učení o státu. Východisko výuky spočívá v analýze vztahu společnosti a státu, institucionálního pojetí státu a jeho základních atributů. Pozornost je věnována jak formám a organizaci státu, formám vlády, tak také šířeji koncipovaným otázkám demokracie a státu. Charakteristika jednotlivých druhů státních orgánů a jejich základních činností umožňuje pochopit mechanismus fungování moderního státu. Propedeutický a poznávací význam předmětu vyplývá i z naznačení výchozích pojmových charakteristik a funkcí samosprávy.

Koncepce výuky **politologie** počítá s dvěma jednosemestrovými cykly. V prvním ročníku se jedná o výklad vybraných základních pojmů, ve čtvrtém ročníku

pak o srovnávací politologii zaměřenou na soudobé politické systémy. Studenti by se měli absolvováním obou kurzů seznámit se základy politické teorie, politickými institucemi, politickými stranami a jinými skupinami, s problematikou veřejného mínění, politické kultury a postavením jednotlivce v politice.

Katedra dále zajišťuje výuku povinně volitelných předmětů: teorie a praxe právního státu, problémy moderní demokracie, parlamentní a volební právo, teorie a praxe legislativy, ústavní systémy vybraných států, lidská a občanská práva, srovnávací ústavní právo, American Constitutional Law (hostující profesor z USA) a konstitucionalismus.

Předmět **teorie a praxe právního státu** se zabývá problematikou pojmu a znaků právního státu, jeho politickými a právními předpoklady. Je poukazováno na význam zakotvení základních občanských práv a svobod pro právní stát obecně i na příkladu ČR (Listina základních práv a svobod). V souvislosti s významem soudních záruk právního státu a institucionálních garancí lidských práv je blíže studována i problematika ústavního soudnictví v ČR. Při úvahách o praxi právního státu v ČR se studenti zabývají obzvláště otázkami vztahu právní kultury a právního státu i nebezpečím účelového pojetí práva.

Předmět **problémy moderní demokracie** poukazuje na základní přístupy k pojmu demokracie a na teoretické zdroje moderní demokracie. Je vyzvednuta úzká souvislost demokracie a voleb, zvláště funkce, jež plní volby v moderních demokratických společnostech. V souvislosti s tím je zdůrazněna také nezastupitelná role politických stran pro fungování moderních demokracií. V souvislosti se studiem vztahu politické kultury a demokracie se studenti také zamýšlejí nad budoucími vyhlídkami demokracie.

V rámci předmětu **parlamentní a volební právo** se studenti podrobně seznamují se základními pojmy teorie voleb a jiných ustavovacích technik, charakteristikou jednotlivých volebních systémů a jejich variant v jednotlivých státech. Hlavní pozornost je věnována rozboru principů subjektivního volebního práva a volebnímu procesu v ČR počínaje vyhlášením voleb až po kontrolu volebních výsledků. Účelem parlamentního práva je poznání jeho základních pojmů (parlament, parlamentarismus, parlamentní autonomie, poslanecký mandát, časová a procedurální pravidla jednání parlamentů atd.) Kromě obecného srovnání s jinými státy je hlavní pozornost věnována rozboru fungování Parlamentu ČR.

V rámci předmětu **teorie a praxe legislativy** se studenti seznámí se základními problémy tvorby práva včetně zvláštností anglosaského a kontinentálního systému pramenů práva a jejich tvorby. Je prováděn podrobný rozbor teorie právního předpisu z hlediska obsahu, formy, funkce a časových aspektů jeho fungování. Dále je pozornost věnována právní úpravě tvorby práva v ČR.

Předmět **ústavní systémy** umožňuje získat poznatky v návaznosti na výuku

ústavního práva o vybraných (typických) ústavních systémech soudobého světa. Tyto systémy jsou nazírány nejen prostřednictvím jejich ústavního zakotvení, ale také reálného politického fungování a vlivu. Studium předmětu tak umožní ucelené poznání ústavního mechanismu té které země.

Cílem předmětu **lidská a občanská práva** je ukázat studentům rozsah ústavní úpravy práv a svobod občanů, obsah jednotlivých základních práv a svobod, charakteristiku jednotlivých právních institutů s návazností na zákonné úpravy záruk při realizaci těchto práv a svobod. K prohloubení znalostí se zvláště vyčleňují otázky práv politických a dále jednotlivé základní lidská práva a svobody podle zájmu posluchačů. V rámci seminářů je zařazena oblast mezinárodních dokumentů a jejich význam pro právní úpravu v ČR.

Předmět **konstitucionalismus** podává posluchačům jednak obecnou charakteristiku tohoto pojmu, jednak se zabývá vývojem československého a českého konstitucionalismu od vzniku československého státu v roce 1918 až do vzniku České republiky.

Význam oborů, jejichž výuku katedra zabezpečuje, je nepochybný ve státě, který usiluje o to, aby byl nejen *de iure*, ale i *de facto* státem demokratickým a právním (čl. 1 Ústavy ČR).

Americké ústavní právo seznamuje posluchače se základními otázkami ústavy USA a fungováním amerických ústavních institucí. Přednáší prof. Seng z Marshall Law School z Chicaga. Výuka probíhá v anglickém jazyce a mohou ji navštěvovat studenti všech ročníků. O vykonané zkoušce vydá katedra osvědčení.

Srovnávací ústavní právo je zaměřeno zejména na ústavní instituce zemí Evropské unie, sleduje však ústavní vývoj i v jiných významných státech. Je zaměřeno na výklad obecných, charakteristických rysů a zvláštností ústavních systémů a jejich harmonizaci v rámci EU. Sleduje vznik ústavních systémů v Evropě, jejich historický vývoj a současnou podobu. Zvláštní pozornost je věnována genezi evropských modelů konstitucionalismu a jejich fungování v současnosti.

Pracovníci katedry se podíleli na ústavněprávních změnách a na přípravě řady dalších významných legislativních prací polistopadového období. Jejich aktivita se promítla i do fungování ústavních institucí (Ústavní soud ČSFR a Ústavní soud ČR). Vědecká aktivita se rovněž orientuje na základní otázky našeho ústavního vývoje, což je možno demonstrovat konferencemi, jejichž tématem byly aktuální otázky českého a československého konstitucionalismu (1992) a otázky realizace Listiny základních práv a svobod v právním řádu České republiky (1993) a svobody projevu (1994). Současné potřeby našeho ústavního a politického vývoje se promítly samozřejmě v publikační činnosti katedry, stejně jako i zahraniční vědecké spolupráci. Na katedře je řešen grantový úkol „*Právo politických stran v ČR*“ (doc. Filip, Mgr. Šimíček).

Katedra občanského práva

Vedoucí katedry:	doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.
Členové katedry:	doc. JUDr. Jan Hurdík, CSc. doc. JUDr. Věra Korecká, CSc. doc. JUDr. Jaruška Stavinohová, CSc. JUDr. Josef Fiala, CSc. Mgr. Zdeňka Králíčková, Dr. JUDr. Ilona Schelleová, Dr. JUDr. Ivo Telec, CSc.
Sekretářka:	Věra Kupková

Základním posláním výuky všech předmětů na katedře občanského práva je příprava absolventa fakulty, osvojit si základy teorie vyučovaných oborů, potřebnou míru znalostí platného občanského práva i schopnosti tyto znalosti aplikovat v praxi. Občanské právo je stěžejní oborový profilující předmět a je vyučováno tak, aby navazovalo na výuku předmětů obecného teoretického základu. Hlavní směry činnosti katedry občanského práva se rozvíjejí v pracích týkajících se nové kodifikace občanského a rodinného práva, což se bezprostředně odráží i ve výuce a vědecko-výzkumné činnosti katedry. Katedra se prostřednictvím svých interních pracovníků i externích spolupracovníků podílí na řešení právně reformních úkolů týkajících se českého právního řádu.

Kromě toho se pracovníci katedry podílejí na řešení různých aktuálních jednorázových výzkumných úkolů spjatých s praktickými otázkami aplikace a tvorby nových právních předpisů a vypracovávají expertízy a další vyjádření pro potřeby různých orgánů a další praxi.

Zahraniční styky katedry občanského práva vedené na bázi výměny a předávání vědeckých informací a vědecké spolupráce mají dlouholetou tradici, která v současnosti doznává podstatných rozšíření. Pokračuje dlouhodobá spolupráce katedry s občanskoprávním pracovištěm univerzity ve Wroclawi. V minulém školním roce byla obnovena spolupráce s Institutem pro občanské právo univerzity v Grazu (Rakousko). Učitelé katedry se účastnili řady studijních pobytů v zahraničí. Z uplynulého školního roku můžeme jmenovat pobyty ve Francii, Rakousku, USA, SRN aj. V poslední době se také připravuje a rozvíjí zapojení katedry do některých typů mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu vývojových tendencí a možností unifikace jednotlivých národních systémů soukromého práva, zejména mezi Rakouskem, Maďarskem a Českou republikou. Pracovníci katedry občanského práva jsou rovněž

přednáškově činní pro fakultní středisko celoživotního vzdělávání, kde se zabývají zejména aktuálními otázkami výkladu nových občanskoprávních a souvisících předpisů. Bohatá je i publikační činnost členů katedry, a to jak časopisecká, tak i knižní, zejména zaměřená na poznámky a komentáře k novým občanskoprávním a dalším předpisům.

Katedra občanského práva zajišťuje výuku v několika předmětech, a to povinných i povinně volitelných. Kromě toho se podle aktuální potřeby organizují výběrové semináře. Mezi povinné předměty patří občanské právo, občanské právo procesní a rodinné právo. Mezi povinně volitelné předměty patří správní soudnictví, právní postavení občana, právo duševního vlastnictví a právo živnostenského podnikání.

Občanské právo hmotné, patří mezi profilující předměty výuky na právnické fakultě, a proto mu je věnována zvýšená pozornost. Ve výuce je pozornost zaměřena zejména na obecnou část občanského práva hmotného zabývající se pojmem, předmětem a systémem tohoto odvětví, občanskoprávními skutečnostmi a občanskoprávními vztahy. Dále též oblastí věcných práv, a to jak právem vlastnickým, tak i držbou a věcnými právy k věci cizí. Kromě toho do tohoto výukového předmětu spadá i oblast práva závazkového, a to jak v obecné rovině, tak i z pohledu závazků z právních úkonů a závazků k náhradě škody a z bezdůvodného obohacení. Nedílnou součástí tohoto předmětu jsou i právní otázky dědění a základní otázky práv duševního vlastnictví.

Občanské právo procesní je dalším povinným předmětem a současně i základním právním odvětvím, v jehož rámci jsou regulovány vztahy mezi subjekty v civilním procesu. Civilní proces, reprezentovaný zejména řízením před soudy v občanskoprávních, pracovněprávních, rodinněprávních, obchodních a družstevních věcech, je jedním z nejstarších právních procesů. Jeho cílem je poskytnutí ochrany ohroženým nebo porušeným subjektivním právům a zákonem chráněným zájmům fyzických a právnických osob, které vyplývají z výše uvedených hmotně právních vztahů. Charakteristickým rysem civilního procesu je rovnoprávné postavení jeho účastníků a jejich dispoziční volnost. Vnitřní diferenciace občanského práva procesního probíhá po více liniích, z nichž nejvýznamnější je rozlišování řízení nalézacího a vykonávacího (exekučního) a řízení sporného a nesporného.

Rodinné právo jako třetí povinný předmět navazuje na předměty teoretického základu a úzce souvisí i s výkladem občanského práva hmotného, zejména s jeho obecnou částí, a to s ohledem na podpůrnou použitelnost občanského zákoníku na rodinněprávní vztahy. Obdobnou úzkou návaznost lze sledovat i na občanské právo procesní, které poskytuje ochranu i vztahům rodinněprávním. Výuka rodinného práva se neomezuje jen na výklad platného právního stavu, ale vychází i z poznatků dalších neprávních disciplín, především sociologie a demografie, které jsou k pochopení právní regulace vztahů v rodině nezbytné. V rámci výuky je potom podáván

výklad všech tří základních druhů rodinněprávních vztahů, tj. vztahů mezi manžely, vztahů mezi rodiči a dětmi a vztahů tzv. náhradní rodinné výchovy (tj. osvojení, pěstounská péče apod. včetně forem účasti státu na ochraně nezletilých dětí).

Na katedře občanského práva jsou dále vyučovány čtyři povinně volitelné předměty. Jedním z nich je **správní soudnictví**. Tento předmět vychází z nového institutu správního soudnictví zavedeného novelou občanského soudního řádu roku 1991. Navazuje na dosavadní úpravu přezkoumání rozhodnutí jiných orgánů, zejména správních, soudem a dále i na tradice správního soudnictví v období první republiky. Podstatou správního soudnictví je ochrana práv fyzických i právnických osob, o nichž se rozhodovalo ve správním řízení. Tento právní institut umožňuje, aby se každá osoba, která se cítí poškozena, dovolala soudu jako nezávislého orgánu. Ve výuce jsou přiblíženy i právní poznatky z obnoveného rozšíření správního soudnictví u nás a z jeho organizace.

Druhým povinně volitelným předmětem, jehož výuku zajišťuje katedra občanského práva, je **právní postavení občana v ČR z pohledu občanského práva**. Základem koncepce předmětu je snaha o mnohostranné poznání základních právních disciplín. Na rozdíl od kurzu občanského práva, který je zaměřen především na poznání norem občanského práva a jejich systematického členění, vychází tento z objektivně existujícího většího nebo menšího nesouladu mezi nimi a zaujímá pohled na občanské právo z pozice jednotlivce, tj. fyzické nebo právnické osoby jako subjektu občanskoprávních vztahů. V souladu s tímto přístupem je předmět rozčleněn na dvě části: část teoreticko-metodologická vytváří obecný soubor poznatků o osobě a osobnosti ve filozofickém a právním smyslu, o principech, na nichž je budováno postavení subjektu občanskoprávních vztahů a o doktrinálním základu postavení tohoto subjektu. Zvláštní část tyto obecné teoreticko-metodologické poznatky promítá do postavení subjektu jednotlivých skupin občanskoprávních vztahů.

Třetím povinně volitelným předmětem je **právo duševního vlastnictví**. Tento předmět se zabývá některými zvláštními občanskoprávními otázkami, jako jsou ideální předměty průmyslového a jiného duševního vlastnictví. Zdůrazněny jsou přitom vztahy vznikající při duševní tvůrčí činnosti, které jsou již tradičně upraveny zvláštními zákony, majícími vůči občanskému zákoníku povahu zvláštních norem. Pozornost je zde zaměřena zejména na právo autorské a příbuzné právo výkoných umělců, stejně jako i na souvisící právo výrobců zvukových záznamů a právo rozhlasové a televizní. Kromě toho do tohoto předmětu spadá i výuka práva patentového a dalších práv k ideálním předmětům průmyslového vlastnictví, které jsou výsledky tvůrčí činnosti fyzických osob. Kromě práva občanského tento výukový předmět souvisí i s kurzem práva obchodního.

Katedra organizačně zajišťuje a podílí se na výuce povinně volitelného předmětu **právo živnostenského podnikání**. V jeho rámci se podává výklad základních živ-

nostenskoprávních institutů (vznik, rozsah a zánik živnostenského oprávnění, podmínky) a právních vztahů souvisejících s realizací živností (s důrazem na vztahy občanskoprávní, obchodněprávní, pracovněprávní, vztahy sociálního zabezpečení).

Katedra obchodního práva

Vedoucí katedry:	prof. JUDr. Petr Hajn, DrSc.
Členové katedry:	doc. JUDr. Josef Bejček, CSc. doc. JUDr. Karel Marek, CSc. JUDr. Jarmila Pokorná, CSc.
Sekretářka:	Petra Marková

Katedra se ve své výzkumné i pedagogické činnosti zabývá zejména otázkami soutěžního práva, práva obchodních společností, závazkového práva a dalších institucí obchodního práva. V těchto oblastech rozvíjí publikační činnost zejména v periodikách pro hospodářskou praxi (Ekonom, Akcionář, Profit) a v širokém spektru právnických časopisů. Rozsáhlá je i přednášková a další spolupráce se společenskou praxí zejména prostřednictvím střediska Celoživotního vzdělávání na fakultě. Členové katedry v minulém období opakovaně přednášeli v zahraničí (Paříž, Mnichov, Kijev, Salzburg, Vídeň, Karlstein, Oxford) a publikovali v renomovaných zahraničních periodikách: GRUR International, WIRO (prof. Hajn), Österreichische Juristen Zeitung (doc. Marek), RIW, Jahrbuch für Ostrecht, WIRO (doc. Bejček), WGO Monatshefte für Osteuropäisches Recht (Dr. Pokorná).

V současné době navázal doc. Bejček kontakty s právníckými fakultami ve Velké Británii (Oxford, Warwick, Southampton), dr. Pokorná pak s Forschungsinstitut für Europarecht v rakouském Grazu. Prof. Hajn je zahraničním korespondentem časopisu Wirtschaft und Recht in Osteuropa, který vydává nakladatelství Beck v Mnichově, zároveň je předsedou přípravného výboru národní odbočky Ligy pro soutěžní právo.

Katedra zajišťuje základní kurz obchodního práva, v němž přednáší zejména otázky regulované obchodním zákoníkem (obchodní jméno, jednání podnikatele, obchodní tajemství, podnikání zahraničních osob, obchodní soutěž, obchodní společnosti a družstvo, obchodní závazkové vztahy, některé otázky průmyslových práv). Při výkladu je kladen důraz jak na teoretické poznatky, tak na možnosti jejich praktického uplatnění; k takto pojaté výuce přispívají spolupráce katedry s hospodářskou praxí.

U posluchačů jsou pěstovány především žádoucí postoje při právnícké činnosti v obchodním světě. Stejně tak se posluchači učí specifickým právníckým dovednostem zejména při tvorbě obchodních smluv a řešení případů nekalé soutěže. Výuka se tu řídí zásadou: „Méně učit, více cvičit.“

Katedra se podílí na obsahovém a organizačním zajištění distančního bakalářského studia „Právo a podnikání“. Studentům řádného studia nabízí několik povinně volitelných předmětů, v nichž je kladen důraz na uplatňování práva v praxi.

Katedra národního hospodářství

Vedoucí katedry:	doc. ing. Jiří Blažek, CSc.
Členové katedry:	doc. dr. Jiří Klestil doc. ing. Ivan Vágner, CSc. ing. Zdenka Pištěláková JUDr. Danuše Spáčilová PhDr. Iva Šmídová
Sekretářka:	Jana Hrabáková

Pěstování teorie národního hospodářství je na brněnské právnické fakultě spojeno s badatelskou a pedagogickou prací zejména prof. Karla Engliše, který v době, kdy jiný významný vědec a pedagog brněnské právnické fakulty prof. František Weyr formuloval základy normativní teorie, budoval filozoficky a noeticky příbuzný systém teleologické národohospodářské teorie.

V současné době výběr a řazení jednotlivých předmětů zajišťovaných katedrou národního hospodářství poskytují posluchačům studia práv komplexní pohled na ekonomické jevy a procesy (včetně historického): Absolvování odborných předmětů umožní posluchačům zvládnout základy makro i mikroekonomické analýzy.

Z důvodů prohloubení a zpestření výukových forem katedra zve na vybrané přednášky jednotlivých kurzů i špičkové domácí i zahraniční odborníky (prof. Jakš, VŠE Praha, doc. JUDr. Vencovský, ČNB Praha, prof. Rask, USA, atd.). Obdobně byly zařazeny i odborné exkurze např. (burza Vídeň). Tyto formy budou katedrou i nadále rozvíjeny.

Vědecký život katedry je soustředěn jednak na vlastní odborné akce a aktivní účast jednotlivých učitelů katedry na vědeckých akcích doma i v zahraničí.

V uplynulém období pořádala katedra vědeckou konferenci věnovanou významnému národohospodáři prof. JUDr. Karlu Englišovi.

Z některých nejdůležitějších aktivních účastí pracovníků katedry v uplynulém období uvádíme:

– Vídeň, Salzburg, Kodaň, Brusel, Rennes, atd.

Publikační činnost členů katedry je soustředěna na samostatné odborné publikace a odborné statě, většinou v odborném či denním tisku.

Katedra národního hospodářství zajišťuje výuku v předmětech základy ekono-

mie, národní hospodářství, základy statistiky, teorie řízení a základy managementu, úvod do marketingu, ekonomika a řízení podniku, základy počítačové praxe, teorie financí atd.

Základy ekonomie jsou povinným předmětem, který je vyučován v bloku A v I. semestru. Seznamuje posluchače s úvodem do obecné ekonomické teorie. Mimo pochopení základních ekonomických kategorií a pojmů, nabízí studentům seznámení s výběrem z dějin ekonomického myšlení a přehled současných aktuálních ekonomických směrů. Obligatorní předmět **národní hospodářství** navazuje obsahově na předmět Základy ekonomie. Jeho cílem je poskytnout posluchačům ucelený přehled o genezi a fungování národního hospodářství, s důrazem na jeho současnou podobu v rozvinutých státech. Vzhledem k turbulentnímu vývoji po listopadové revoluci je předmět kontinuálně inovován tak, aby studenti získávali vedle standardních poznatků nejaktuálnější informace o průběhu ekonomické reformy. V rámci standardních poznatků o teorii NH jsou studenti mimo jiné seznámeni s dílem a odkazem prof. Karla Engliše. Vlastní obsah předmětu je členěn do tří základních částí teorie a praxe NH, teorie firmy a světová ekonomika. Velkým přínosem bylo zařazení přednášek hostujících profesorů. V rámci předmětu se realizuje exkurze na vídeňskou burzu.

Teorie financí, úvěru a bankovníctví

Hlavním cílem nově zaváděného povinně volitelného předmětu, zařazeného v bloku B, je poskytnout studentům Právnické fakulty základní informace o fungování finanční a bankovní soustavy v národohospodářském systému. Předmět Teorie financí, úvěru a bankovníctví vychází a navazuje na znalosti, které posluchač získal studiem ekonomických předmětů v předcházejících ročnících, zvláště na Základy ekonomie v I. ročníku a Národní hospodářství ve II. ročníku. Kurs je rovněž koncipován tak, aby poskytl znalosti potřebné pro lepší zvládnutí některých navazujících právních disciplín, jako je např. kurz obchodního práva a finančního práva. Obsahem kurzu je mimo jiné problematika firemních a mezinárodních financí, postavení, funkce a operace centrální banky a komerčních bank, podstata a druhy úvěrových operací, nástroje používané v platebním styku v tuzemsku i zahraničí (směnky, šeky, inkasa, akreditivy atd.).

Teorie řízení a základy managementu je povinně volitelný předmět, který je vyučován v průběhu bloku C. V tomto předmětu jsou s posluchači probírány základní otázky z teorie organizace, správy podniku a účinné metody současného managementu.

Úvod do marketingu je povinně volitelný předmět, zaměřen na získání základních poznatků z marketingové teorie a praxe. Posluchač získá znalosti o vztahu marketingu a trhu, z oblasti výrobové, cenové a odbytové politiky firmy (životní cyklus výrobku, portfolio analýza segmentace trhu, cenová strategie firmy, factoring, analýza odbytových cest atd.), reklamních strategií (public relations, formy

a účinnost reklamy atd.).

Cílem volitelného předmětu **ekonomika a řízení podniku** je umožnit studentům, kteří uvažují o uplatnění v podnikatelské praxi, získat základní informace o některých dovednostech z oblasti podnikání. Důraz ve výuce je přitom kladen na pochopení jednotlivých obecně použitelných ekonomických aktivit, s nimiž se budoucí právník setká v kterékoliv organizačně právní formě podnikatelského subjektu. Vzhledem k nutnosti přípravy frekventantů na výkon řídicí funkce je do obsahu předmětu včleněna problematika řízení malého podniku, resp. podniku jednotlivce. Témata, jímž se věnuje zvláštní pozornost, jsou: volba právní formy podle ekonomických hledisek, výkazy o hospodaření podniku, včetně výročních zpráv, finanční management, včetně financování podniku.

Základy počítačové praxe jako povinně volitelný předmět je zařazen do studijního bloku A. Výuka je zaměřena na využití informační technologie v oblasti administrativy. V teoretické části uvádí přehled technického a programového vybavení, věnuje pozornost základním funkcím operačního systému a obslužným činnostem. Především však analyzuje využití aplikačního programového vybavení typu OFFICE AUTOMATION v členění: Wordprocesory, Databáze, Spreadsheet, Desktop manager. Výběr programového vybavení pro samostatnou práci je proveden s ohledem na potřeby právníka. Samostatně pracují na počítačích PC 386/486 s programovým vybavením firem Software 602, a.s. a americké firmy Microsoft. Pro větší zájem byl předmět otevřen v letním semestru 1992 i jako výběrový a tím bylo umožněno i studentům vyšších ročníků seznámit se s moderní technologií zpracování informací před vstupem do praxe.

Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

Vedoucí katedry:	doc. JUDr. Milan Galvas, CSc.
Členové katedry:	doc. JUDr. Zdeňka Gregorová, CSc. JUDr. Dana Hrabcová Mgr. Patrik Matyášek JUDr. Irena Píchová
Sekretářka:	Věra Dvořáková

Katedra pracovního práva a sociálního zabezpečení byla založena jako samostatné pracoviště v září 1991. Specializuje se na zkoumání právní problematiky realizace práva na práci v podmínkách všech typů organizací (podnikatelských, rozpočtových i příspěvkových), otázky zaměstnanosti, všeobecnou ochranu pracovníků, pracovní podmínky, zejména zvláštní pracovní podmínky žen a mladistvých, bezpečnost a ochranu zdraví při práci atd.

V poslední době se katedra začíná hlouběji zabývat otázkami kolektivního pracovního práva, především postavením odborové organizace a kolektivními smlouvami.

Zvláštní pozornost je věnována právním otázkám personalistiky, především ochrany informací a osobnosti pracovníků, zvyšování kvalifikace, péči o pracovníky a rozvíjení pracovního poměru.

V oblasti sociálního zabezpečení se katedra zabývá především otázkami souvisejícími s realizací nového systému sociálního zabezpečení. Jde zejména o právní problematiku konstrukce a funkce záchranné sociální sítě, způsob tvorby a užívání postavení lékaře v souvislosti s posuzováním způsobilosti k práci, invaliditu, vztah starobního důchodu a starobního věku atd.

Speciální otázkou je v této souvislosti problematika sociální politiky a rozvoje.

Diplomové práce jsou na katedře zpracovávány na základě potřeb spolupracujících podniků a zaměřují se na řešení jejich praktických problémů a v této souvislosti i na zpracovávání základních teoretických otázek pracovního práva. Zájem studentů o zpracování vypsáných témat diplomových prací pravidelně vysoce převyšuje možnosti katedry.

Na výše uvedené oblasti je zaměřena i vědecko-výzkumná činnost katedry. Při ní katedra spolupracuje s Ústavem státu a práva AV ČR.

Výsledky výzkumné činnosti katedry průběžně prezentuje na vědeckých konferencích a sympoziích. Účastní se např. pravidelně na zasedáních Právnického institutu ministerstva spravedlnosti SR, podílí se na přípravě právních předpisů. Úzká spolupráce je v této oblasti i s Konfederací odborových svazů.

Kromě toho se členové katedry podílí na expertizní činnosti fakulty, především v otázkách práce a sociálních věcí. Pravidelně publikují své poznatky formou přednášek a přednáškových cyklů, určených jak právníkům tak i neprávníkům veřejnosti a prostřednictvím odborného i denního tisku.

V oblasti zahraničních styků navazuje katedry kontakty s obdobnými katedrami ve Wroclawi a Szegedu. Pracovníci katedry se aktivně účastní Evropské letní školy pracovního práva v Szegedu.

Katedra zajišťuje výuku v předmětech pracovní právo a sociální zabezpečení.

Pracovní právo je základním předmětem vyučovaným katedrou. Výuka je zaměřena na osvětlení základních principů mechanismů začleňování občanů do tzv. závislé pracovní činnosti, tedy do pracovněprávních vztahů. Základní otázkou je rozdělení pracovního práva do dvou relativně samostatných částí – individuálního a kolektivního pracovního práva. V souvislosti s přijetím Listiny základních práv a svobod nabývají na významu otázky konvencí Mezinárodní organizace práce a dokumenty Evropských společenství. Dalšími otázkami je vznik, změna a zánik pracovněprávních vztahů, odpovědnost a náhrada škody, pracovní podmínky, postavení odborové organizace a kolektivní smlouvy.

Právo sociálního zabezpečení se vyučuje jako samostatný předmět od šk. roku 1991/92. Katedra zaměřuje výuku na základní otázky tvorby a realizace sociálního zabezpečení v nejširším kontextu, tedy na otázky léčebné preventivní péče, nemocenského pojištění, důchodového zabezpečení a sociální péče. Dále na organizaci těchto částí rozhodujících v této oblasti práva. V souvislosti s přechodem na nový systém sociálního zabezpečení pak na otázky financování a tvorby sociálních fondů a záchranné sociální sítě.

Katedra práva životního prostředí a pozemkového práva

Vedoucí katedry:

doc. JUDr. ing. Milan Pekárek, CSc.

Členové katedry:

Ing. Mgr. Josef Cingroš

JUDr. Jana Dudová

JUDr. Ilona Jančářová

JUDr. Ivana Průchová, CSc.

Sekretářka:

Dagmar Šedá

Základním posláním katedry práva životního prostředí a pozemkového práva je výuka posluchačů Právnické fakulty, a to ve všech formách studia, které na fakultě probíhají. Katedra zabezpečuje výuku těchto povinných předmětů: **právo životního prostředí a pozemkové právo**. Kromě toho každoročně vypisuje pro zájemce z řad posluchačů výběrové předměty. Pro školní rok 1993/1994 vypisuje předmět **ekopolitika, právní vztahy k nemovitostem** a spolu s katedrou obchodního práva předmět: **právní režim družstev**.

Předmět „ekopolitika“ je koncipován tak, aby posluchačům, kteří o něj projeví zájem, umožnil získat sice základní, ale současně hlubší a komplexnější pohled na politické, ekonomické a zčásti již též právní problémy spojené s ochranou životního prostředí a současně jim tak umožnil „ekologický pohled“ na právní problémy studované v dalších již „čistě“ právnických disciplínách.

Cílem výuky v oblasti práva a právní teorie životního prostředí je nejen vybavit budoucí absolventy Právnické fakulty základními znalostmi nezbytnými pro praktický výkon nejrozličnějších právnických povolání, ale vypěstovat u nich alespoň základy ekologického myšlení a citění, pokud si je již nepřinesli z nižších vzdělávacích stupňů, a pokud ano, pak je dále rozvíjet.

Osnovy předmětu obsahují jednak část obecnou, jednak část zvláštní. V obecné části se posluchači seznámí nejen s dosavadním vývojem právní úpravy v této oblasti regulace společenských vztahů, ale i se základními pojmy práva životního prostředí, se systémem práva životního prostředí, s právními prameny, s metodami právní regulace i institucionálním zabezpečením péče o životní prostředí.

Ve zvláštní části tohoto předmětu bude pozornost posluchačů směřována k pro-

blematické právní regulace péče o jednotlivé složky životního prostředí.

Stranou pozornosti nezůstanou ani mezinárodně právní aspekty péče o životní prostředí.

Výukou pozemkového práva chce katedra práva životního prostředí a pozemkového práva umožnit posluchačům jednak komplexní a zároveň i hlubší průnik do oblasti regulující jednu z nejdůležitějších skupin společenských vztahů, vztahů pozemkových, které mimoto mají mnoho styčných bodů s problematikou životního prostředí.

Vedle zprostředkování historického pohledu na pozemkové vztahy u nás, bude těžiště studia v oblasti institutu pozemkového vlastnictví a od něj se odvíjejících užívacích vztahů. Posluchači se však seznámí i s řadou právních předpisů obsahujících právní režim ochraňující veřejné zájmy.

Vedle pedagogické práce je nedílnou součástí činnosti katedry výzkum a práce vědecká. Obojí směřuje jednak k rozvoji právní teorie uvedených právních oborů, jednak je neodmyslitelným základem a zdrojem pro práci pedagogickou.

Ke zvláštnostem katedry patří skutečnost, že někteří její členové jsou specialisty v oblasti družstevního práva, což je důsledek dřívějšího spojení pozemkového práva a družstevního práva v jednom studijním předmětu. Katedra proto jako volitelný předmět, prohlubující studium obchodního práva vypisuje na školní rok 1995/96 volitelný předmět „právní režim družstev“. Jeho posláním je poskytnout posluchačům prohlubující studium zvláštností těchto subjektů hospodářského i společenského systému našich států, a to zejména pomocí metody srovnávání s ostatními subjekty.

Již několik let zařazuje katedra do učebního plánu předmět právní vztahy k nemovitostem. Jde o předmět, který si v závěru studia mohou zvolit zájemci o prohloubení znalostí a získání komplexního přehledu na právní režim nemovitostí, a to pomocí řešení jednotlivých konkrétních případů.

Přestože katedra byla oficiálně zřízena teprve k 1. dubnu 1992, v obou základních oborech, které zajišťuje i v ostatních směrech jejich rozvíjení, může navazovat na činnost obdobného oboru působícího do té doby v rámci katedry hospodářského, resp. obchodního práva. Vytváření předpokladů pro úspěšné splnění úkolů usnadňují katedře četné kontakty jejích členů s řadou pracovišť právní teorie, praxe i legislativy. K nejaktuálnějším úkolům katedry patří rozšíření zahraničních kontaktů a to nejen pro učitele, ale i pro posluchače.

Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva

Vedoucí katedry:

doc. JUDr. Petr Průcha, CSc.

Členové katedry:

Mgr. Pavel Blažek

Mgr. Ilona Kotisová

JUDr. Petr Mrkývka

Mgr. Libor Nedorost

JUDr. Ivana Pařízková

JUDr. Soňa Skulová, Dr.

Mgr. Romana Šťastná

Mgr. Monika Veselá

Sekretářka:

Eva Korbičková

Rozvíjení správní vědy a správního práva, jakož i výuka těchto disciplín má na právnické fakultě svoji tradici již od jejího založení. Správní právo jako jeden z nejvýznamnějších subsystemů českého právního řádu prochází obdobím výrazných změn, které plně reflektují složitost a náročnost potřebné přeměny veřejné správy. Tím je v současném období do jisté míry determinováno zaměření a charakter pedagogické a vědeckovýzkumné aktivity členů katedry, kteří zároveň s absorpcí četných pozitivně právních změn usilují o formulování teoretických stanovisek a závěrů, odpovídajících podmínkám moderního právního státu. Při tomto svém snažení se opírají o práce možno říci již „klasiků“ oboru správního práva, jako např. F. Weyra, J. Pošváře, J. Hoetzela a dalších a zároveň uplatňují některé poznatky ze zahraničních pramenů.

Výsledky uvedené činnosti v posledních dvou letech našly své konkrétní vyjádření ve vydání učebních pomůcek k obecné, zvláštní a dále i k tzv. procesně právní části správního práva a veřejné správy. Mimo to byla zpracována učební pomůčka s názvem „Vybrané kapitoly ze správní vědy“.

Do působnosti katedry je třeba zahrnout rovněž obor „finanční právo“. V tomto oboru se odborná činnost pracovníků katedry orientuje zejména na teoretické otázky tohoto právního odvětví a základní předpoklady jeho efektivnosti při usměrňování společenských procesů. Učební pomůcky k tomuto oboru se připravují.

Katedra působí v poměrně „mladém“ složení. Většina jejích členů se zapojila do činnosti katedry v nedávné době a své hlubší vědeckovýzkumné zaměření postupně tříbí a prohlubuje. Vedoucí katedry doc. Průcha orientuje již dlouhodoběji svou vědeckovýzkumnou aktivitu na problémy účinnosti práva a právní odpovědnosti a dále na problematiku právněteoretických základů místní správy. Dr. Skulová se zabývá otázkami efektivnosti a zákonnosti rozhodovacích procesů a participace ve veřejné správě. Předmětem zájmu dr. Mrkvy jsou aktuální otázky finančního práva. Ostatní členové katedry se ve vědeckovýzkumné činnosti také postupně profilují.

Pokud jde o zahraniční styky katedry, v posledním období se úspěšně rozvíjely odborné kontakty s Univerzitou v Salzburgu a tamním Institutem ústavního a správního práva. Oživují se kontakty s Univerzitou ve Wroclavi.

Udrzuje se tradice velmi dobrých vztahů s katedrami správního práva pražské, olomoucké, plzeňské, bratislavské a košické právnické fakulty, zahrnující pravidelná společná zasedání a výměnu studijních materiálů.

Stávající výuka správní vědy a správního práva je zabezpečována prostřednictvím několika předmětů, jejichž cílem je v rámci provedené diferenciací komplexní postihu předmětné problematiky, jakož i její organické promítnutí do mezikatedrově zabezpečovaných disciplín.

Pokud jde o finanční právo, v zájmu postihu finančních procesů, z nichž právní úprava vyrůstá a na které má zpětně působit, což má přispět k pochopení vlastní problematiky, je tento obor z hlediska výuky pojímán jak hmotně právně, tak i procesně právně.

Konkrétně se jako povinné předměty vyučují: správní právo hmotné (obecná a zvláštní část), finanční právo hmotné a správní a finanční proces; jako povinné volitelné předměty: správní věda, a dále se připravují předměty místní správa, teorie rozhodovacích procesů ve veřejné správě, finance místní správy, měnové a devizové právo a celní právo.

Správní právo jako významná veřejnoprávní disciplína je profilujícím odvětvím českého práva. Správní právo hmotné představuje souhrn právních norem, zakotvujících organizaci, úkoly a činnost orgánů veřejné správy, přičemž zahrnuje velké množství právních předpisů v jednotlivých odvětvích státní správy i v oblasti územní samosprávy. Normy správního práva upravují neobyčejně široký okruh společenských vztahů, v nichž hraje rozhodující roli organizace a činnost nejrůznějších správních orgánů a jež se jako velice frekventované dotýkají denního života občanů jakožto fyzických osob a dále i nejrůznějších právnických osob. Dobrá orientace a znalost této problematiky je nezbytná nejen pro budoucí pracovníky veřejné správy, ale pro všechny právníky, neboť ve své činnosti se v té či oné formě dostanou do kontaktu s veřejnou správou a správními orgány.

Správní a finanční proces stanoví postup při správním řízení, které se koná před správními orgány, vč. orgánů finanční správy a jež směřuje k vydání rozhodnutí ve správně-právních a finančně-právních záležitostech. Správní a finanční proces představují významné prostředky, které mají zajišťovat řádné a objektivní naplňování úkolů orgánů veřejné správy a realizaci práv a oprávněných zájmů, jakož i dodržování stávajících povinností, fyzických i právnických osob.

Správní věda má logické sepětí se správním právem. Předmětem zkoumání správní vědy je konkrétní reálná správní činnost v procesu jejího působení v konkrétních podmínkách a organizačních strukturách veřejné správy. Správní věda zkoumá, popisuje, analyzuje a vysvětluje skutečný průběh hlavních funkcí správy a zákonitostí tvorby struktur správních systémů. Zkoumá reálnou správní činnost a usiluje o formulaci vzájemných souvislostí a zákonitostí existujících mezi zkoumanými správními jevy o a uplatnění hlediska efektivnosti struktury a činnosti veřejné správy.

V rámci traktování správní vědy jako výukového předmětu jde o to dát budoucím právníkům základy, na nichž mohou proniknout do systému fungování správních činností, případně je tvůrčím způsobem rozvíjet v kterémkoliv odvětví veřejné správy.

Finanční právo hmotné má za cíl ve výuce postihnout celou šíři systematiky daného oboru, takže je věnována pozornost právu měnovému, právu rozpočtovému, právu bernímu, veřejnému právu pojišťovnickému, právu celnímu, veřejnému právu bankovnímu, devizovému právu. Náročnost tohoto oboru naznačeného rozsahu je podložena skutečností, že finanční právo není uceleně kodifikováno, ale je zakotveno ve velkém množství právních norem.

Obsah a pojetí předmětů zabezpečovaných katedrou správní vědy, správního práva a finančního práva jsou orientovány tak, aby učitelé katedry na základě vlastní vědecko-výzkumné činnosti a poznatků ze spolupráce s praxí poskytli v rámci pedagogického procesu posluchačům studia spolehlivou orientaci a pevné znalostní základy v příslušném směru.

Posluchači jsou tak katedrou vybavováni znalostmi k uplatnění především v činnosti orgánů samosprávy a státní správy, a to znalostmi z oblasti teorie veřejné správy, správního práva a finančního práva.

Katedra vedle řádného studia odborně zabezpečuje výuku v bakalářském studiu se specializací „Místní správa“ a současně se podílí i na výuce jinak specializovaných běhů bakalářského studia.

Katedra trestního práva

Vedoucí katedry:	doc. JUDr. Vladimír Kratochvíl, CSc.
Členové katedry:	JUDr. Antonín Draštík Mgr. Iveta Juráková JUDr. Věra Kalvodová, Dr. JUDr. Ivo Kouřil JUDr. Josef Kuchta, CSc. JUDr. Alexandr Nett, CSc. Mgr. Jana Zezulová
Sekretářka:	Radka Rapouchová

Mezi předměty vyučované katedrou patří trestní hmotné, trestní právo procesní, kriminalistika a kriminologie. Ve spolupráci s dalšími externími učiteli z Ústavu soudního lékařství MU v Brně a z Psychiatrické léčebny v Brně nabízí studentům i výběrové předměty soudního lékařství, soudní psychiatrii, zařazen je též kurz základů soudní antropologie.

Vědeckovýzkumná práce členů katedry se orientuje na potřeby trestněprávní reformy v České republice, jakož i na některé další aktuální otázky:

Doc. Kratochvíl	- Funkce a základní zásady trestního práva hmotného - Pojetí trestného činu a formy jeho diferenciací
JUDr. Kuchta	- Okolnosti vylučující protiprávnost činu - Hospodářská kriminalita
JUDr. Nett	- Trestněprávní aspekty AIDS - Praní špinavých peněz
JUDr. Kalvodová	- Trest odnětí svobody a jeho výkon - Alternativy trestu odnětí svobody
Mgr. Juráková	- Legalizace drog
Mgr. Zezulová	- Trestní právo mladistvých

Konstantní je podíl katedry na dosavadních akcích fakulty (konference k 40. výročí úmrtí prof. Dr. F. Weyra, konference k 50. výročí úmrtí prof. Dr. Kallaba).

Katedra je též dlouhodobě angažována v připomínkovém řízení při přípravě rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu. Od počátku r. 1993 se podílí na práci komise

MS ČR pro přípravu nového trestního řádu a trestního zákona.

Profilovými předměty katedry jsou trestní právo hmotné a trestní právo procesní.

Trestní právo hmotné je jedním z odvětví českého právního řádu. Chrání významné společenské i individuální vztahy a zájmy před nejnebezpečnějšími útoky tím, že ve své obecné části stanoví podmínky trestní odpovědnosti a podmínky ukládání a výkonu sankcí, ve zvláštní části pak v jednotlivých skutkových podstatách konkrétně popisuje nedovolené formy jednání, které jsou natolik závažné, že je třeba reagovat na ně trestní sankcí. Postavení trestního práva hmotného v systému práva je do jisté míry specifické. To je dáno tím, že svou základní – ochrannou – funkci představuje spojovací prvek mezi právními odvětvími celého našeho právního řádu, tzn. že poskytuje ochranu vztahům primárně upraveným normami jiných právních odvětví.

Trestní právo procesní je rovněž samostatným odvětvím českého právního řádu. Představuje systém norem, jež upravují postup orgánů činných v trestním řízení při zjišťování trestných činů, rozhodování o nich a při výkonu těchto rozhodnutí, jakož i při předcházení trestné činnosti. Tím upravuje také vzájemné procesní vztahy těchto orgánů i jiných osob zúčastněných na trestním řízení.

Kriminalistika představuje samostatný vědní obor, jenž se zabývá metodami kontroly kriminality. Na základě především poznatků o způsobech páchaní trestné činnosti formuluje postupy odhalování a předcházení trestným činům. Kriminalistika využívá poznatků jiných oborů jako je grafologie, daktyloskopie, odorologie, polygrafie aj. Sama je pak podpůrnou disciplínou pro obě trestněprávní odvětví podobně jakotzv. forensní disciplíny (soudní lékařství..., atd.)

Kriminologie je vědním oborem, který se zabývá problematikou kriminality, a sice z hlediska jejího stavu, dynamiky a struktury, zkoumá rovněž příčiny a podmínky páchaní trestných činů. Pozornost věnuje i osobnosti pachatele. Hledá též možnosti v oblasti prevence kriminality.

Katedra mezinárodního a evropského práva

Vedoucí katedry:

JUDr. Vladimír Týč, CSc.

Členové katedry:

doc. JUDr. Otakar Eller, CSc.

doc. JUDr. Dalibor Jílek, CSc.

doc. JUDr. Jiří Malenovský, CSc.

doc. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc.

Mgr. Monika Chutná

Mgr. Radka Labíková

Mgr. Monika Novotná

Sekretářka:

Ivana Bartošová

Katedra mezinárodního a evropského práva pokrývá tyto tři základní obory:

1. mezinárodní právo veřejné,
2. mezinárodní právo soukromé a obchodní a
3. evropské právo (zahrnující především mezinárodně právní normy týkající se Rady Evropy a právo Evropských společenství).

Specializací katedry jsou tedy systémy práva stojící mimo český vnitrostátní právní řád, jakož i české soukromé právo upravující vztahy s mezinárodním prvkem.

Katedra mezinárodního a evropského práva rychle reaguje na společensko-ekonomické změny v České republice a prohlubuje či specializuje výuku těch předmětů, jež jsou pro výchovu příštích právníků zvláště potřebné. Nejdůležitějším počinem bylo bezesporu rozšíření působnosti katedry na tzv. evropské právo a zavedení nového předmětu „Úvod do práva Evropských společenství“. Katedra zajistila zřízení dokumentačního střediska Rady Evropy a Evropských společenství přímo na fakultě.

Ve vědecko-výzkumné činnosti se jednotliví členové katedry zaměřují mimo jiné na tyto oblasti: mezinárodně právní prameny a systém mezinárodního práva, mezinárodní ochrana lidských práv, právo mezinárodních organizací, koncepce práva mezinárodního obchodu se zřetelem na tzv. lex mercatoria, mezinárodně obchodní arbitráž, mezinárodní ochrana průmyslových a autorských práv, právo Evropských společenství.

Zahraniční spolupráce členů katedry je velmi intenzivní. Již v dřívější době byla realizována permanentní spolupráce s katedrami mezinárodního práva právnických

fakult v bývalých socialistických zemích. V poslední době se členové katedry účastnili přednášek a konferencí např. v Kodani, Haagu, Regensburgu, Utrechtu, Dijonu a v Montpellieru (Francie). Velmi slibně se rozvíjí spolupráce s právníckými fakultami v Paříži (Sceaux), ve Vídni, Manchesteru a v Montpellieru.

Katedra rovněž vychovala několik vědeckých pracovníků, věnovala se expertízní činnosti pro ministerstva zahraničních věcí, hospodářské soutěže a kultury. Členové katedry pracovali v různých komisích a v České společnosti pro mezinárodní právo při ČSAV, vypracovali řadu učebních pomůcek, a zúčastnili se různých stáží v zahraničí.

Katedra mezinárodního a evropského práva zajišťuje výuku tří základních předmětů – mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé a právo Evropských společenství, jakož i čtyř povinně volitelných předmětů.

1. Mezinárodní právo veřejné představuje svěbytný právní systém. Předmětem jeho regulace jsou vztahy mezi členy mezinárodního společenství (státy a mezinárodními organizacemi). Státy jako základní subjekty vystupují v dvojí úloze: adresátů a tvůrců norem mezinárodního práva. Cílem kurzu je pochopení zvláštností a funkcí mezinárodního práva a jeho vliv na vnitrostátní právní řády, včetně otázek transformace a inkorporace mezinárodního práva do vnitřního práva států. Kurs poskytuje vysvětlení mezinárodně právního postavení jednotlivce a zabývá se rovněž aktuálními otázkami ochrany životního prostředí.

Na výuku výše uvedeného obecného kurzu navazuje výuka dvou povinně volitelných předmětů: univerzální a evropské mezinárodní organizace a univerzální a partikulární mezinárodní ochrana lidských práv.

Univerzální a evropské mezinárodní organizace. Klasickým příkladem univerzální mezinárodní organizace je OSN, jejíž význam a úloha roste zejména v oblasti udržování světového míru a bezpečnosti (mírové operace). Pilíři integrující se Evropy jsou Rada Evropy a Evropská společenství. Kurs se především zaměřuje na institucionální otázky činnosti uvedených mezinárodních organizací, které jsou odlišného typu (koordinační a subordinační model).

Předmětem studia je pravomoc a působnost jednotlivých hlavních orgánů a rozbor právních aktů, které přijímají. Studované problémy poskytují získání ucelené představy o jejich základních aktivitách a výsledek jejich blízkého vývoje.

Předmět **univerzální a partikulární mezinárodní ochrana lidských práv** se skládá ze tří částí. Předně seznamuje posluchače s teorií mezinárodní ochrany lidských práv a vztahy mezinárodně právní úpravy s vnitrostátním právem. Na tyto otázky navazuje rozbor univerzálních smluv o lidských právech, doprovázený výkladem o řízení před Výborem pro lidská práva. Druhá část předmětu je soustředěna na evropský standard ochrany lidských práv, zejména na Evropskou úmluvu

o ochraně lidských práv a základních svobod, včetně judikatury Evropské komise a Evropského soudu pro lidská práva. Závěrečná část přibližuje specifické problémy jako uprchlictví, bezdomovectví, práva menšin a postavení jednotlivce v ozbrojeném konfliktu.

2. Mezinárodní právo soukromé je odvětvím českého právního řádu, které zahrnuje právní normy, které jsou výlučně určeny pro úpravu vztahů práva občanského, obchodního, rodinného a pracovního s mezinárodním prvkem, a právní normy, které jsou určeny pro úpravu postupu soudů a jiných orgánů v řízení o občansko-právních věcech, v němž je obsažen mezinárodní prvek.

Cílem obecného kurzu je pochopení zvláštností vztahů obsahujících mezinárodní prvek.

Na tento obecný kurz navazuje výuka dvou povinně volitelných předmětů:

- mezinárodní právo obchodní,
- mezinárodní právo soukromé a procesní v justiční praxi.

Předmět **mezinárodní právo obchodní** navazuje na základní teoretické znalosti získané studiem mezinárodního práva soukromého. V rámci výuky mezinárodního práva obchodního jsou posluchači v první řadě seznámeni s právní úpravou vybraných mezinárodních obchodních transakcí a s problematikou řešení sporů v mezinárodním obchodním styku. Součástí výuky je rovněž oblast mezinárodní ochrany průmyslových a autorských práv. Vedle teoretických znalostí jsou posluchači vedeni i k získání určitých praktických návyků, zejména k sestavování smluv, formulování jednotlivých klauzulí ve smlouvách, návrhu žalob podávaných u rozhodčích soudů. Cílem předmětu je tak nejen získat základní přehled o zvlátnostech právní úpravy, ale i schopnost samostatně formulovat smlouvy.

Předmět **mezinárodní právo soukromé a procesní v justiční praxi** prohlubuje znalosti posluchačů s ohledem na soudní a notářskou praxi, včetně jejich účasti u soudního řízení s mezinárodním prvkem. Rozšíření vědomostí se týká především otázek mezinárodní pravomoci a příslušnosti uznání a výkonu cizích rozhodnutí, aplikace mezinárodně sjednaných norem a postupu při vyřizování případů s mezinárodním prvkem. Rovněž tento kurz obsahuje část o mezinárodní ochraně průmyslových a autorských práv.

3. Úvod do práva Evropských společenství. S ohledem na novou potřebu české právní teorie a praxe, vyplývající zejména z dohody o přidružení ČR k Evropským společenstvím, zavedla katedra výuku práva Evropských společenství.

Zatím se zaměřuje ponejvíce na obecné otázky, jako je institucionální struktura

Společenství, právo Společenství jako samostatný právní systém, jeho tvorba a aplikace, jeho vztah k právním řádům členských států, činnost Evropského soudu apod. Smyslem tohoto kurzu je poskytnout absolventům právnické fakulty orientační znalost problematiky práva Společenství, které bude stále více ovlivňovat tvorbu práva českého.

Fakultní oddělení katedry tělesné výchovy

Vedoucí katedry:

Jan Urválek, CSc.

Členové katedry:

PaedDr. Dušan Malý

PaedDr. Alena Stará

PaedDr. Věra Večeřová

Mgr. Aleš Ondrák

Mgr. Zora Koudelková

Výuku tělesné výchovy na Právnické fakultě zajišťuje její fakultní oddělení tělesné výchovy. V 1. – 3. ročníku se jedná o povinnou tělesnou výchovu v rozsahu 2 hodin týdně zakončenou udělením zápočtu vždy na konci každého semestru. Ve 4. a 5. ročníku je tělesná výchova nepovinná. Povinná tělesná výchova stejně jako nepovinná má v zásadě výběrový charakter. Studenti se zařazují do cvičebních oddílů dle svého zájmu a sportovního zaměření. Účast ve více cvičebních oddílech je nejen možná, ale i podporovaná učiteli tělesné výchovy.

V uplynulém roce se FO podařilo výrazně rozšířit škálu pohybových aktivit, které bylo možno studentům nabídnout. Vedle tradičních sportovních her jako kopané; volejbalu, basketbalu, tenisu jsou to dále plavání, kanoistika a hojně navštěvované cvičení s hudbou. Nově se nám podařilo úspěšně zařadit karate, baseball a kondiční kulturistiku. Větší šíře druhů pohybových aktivit se nám v uplynulém roce velmi osvědčila a projevila se ve zvýšeném zájmu o náš předmět jako celek. V příštím roce chceme výrazně rozšířit, díky nové posilovně na naší fakultě, o kterou je značný zájem, kondiční kulturistiku, dále chceme založit cvičební oddíl juda a uvažujeme o výuce jógy.

Další sférou činnosti FO jsou povinné zimní a letní výcvikové kurzy pořádané zpravidla v rozsahu 8 dní. Každý posluchač prvního ročníku absolvuje jeden výcvikový kurz, tzn. buď letní nebo zimní a účast na něm bude ohodnocena zápočtem. Zimní kurzy jsou zaměřeny jak na sjezdové tak i běžecké lyžování. Při zařazování do těchto kurzů je přihlíženo k lyžařskému zaměření studentů i k jejich sociálnímu zájmu. Pestrá je nabídka letních výcvikových kurzů. Jedná se o kurzy turisticko-herní, vysokohorskou turistiku, vodní turistiku, cyklistiku, kurzy se zaměřením výcviku na Windsurfing. Pro příští rok se uvažuje i o výběrových kurzech s výraznějším zaměřením pro sportovně vyspělé studenty.

Významná je i spolupráce FO KTV se sportovní komisí studentů. Tato činnost,

vedle uspořádání celé řady sportovních akcí a soutěží pro studenty, byla jako každoročně úspěšně zakončena letos již 24. ročníkem tradičního právnického pochodu Brno–Mikulov a již třetími sportovními hrami se studenty pařížské Právnické fakulty v Paříži.

Oddělení katedry odborné jazykové přípravy MU na Právnické fakultě

Vedoucí katedry:

PhDr. Radoslava Šopovová

Členové katedry:

PhDr. Hana Katrňáková

Mgr. Marie Košutová

PhDr. Eva Matušková

PhDr. Marie Meszárosová

Mgr. Marie Šedová

Mgr. Radek Šimek

PhDr. Eva Šrámková

Mgr. Marta Teyschlová

PhDr. Renata Vrbková

Sekretářka:

JUDr. Helena Sýkorová

Oddělení odborné jazykové přípravy na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně je součástí katedry odborné jazykové přípravy, která zajišťuje jazykovou přípravu studentů jednotlivých fakult Masarykovy univerzity. Oddělení na Právnické fakultě se věnuje především studentům prvních tří semestrů řádného denního studia v povinně volitelném předmětu Jazyk I. Tento předmět zapisují všichni studenti fakulty a mohou volit mezi angličtinou, němčinou, francouzštinou a ruštinou. Do učebního plánu čtvrtého až šestého semestru je zařazen povinně volitelný předmět Jazyk II, kde je kromě výše uvedených jazyků možnost volby rozšířena ještě o španělštinu. Dále toto oddělení zajišťuje výuku češtiny pro zahraniční studenty a v rámci povinně volitelných předmětů prvních dvou bloků nabízí rovněž dvousemestrový kurz latiny pro právníky a rétoriku. V rámci možností připravuje oddělení též výběrové předměty.

V předmětech Jazyk I a II se u studentů předpokládá zvládnutí středoškolské úrovně jazyka, která je nezbytná pro studium jazyka zaměřeného ke zvolenému oboru. Obsahem výuky je odborná konverzace se zaměřením na témata z oboru právo, čtení odborných textů a procvičování všech akademických dovedností i odborné terminologie pro praktické použití. Kurz latiny připravuje studenty k samostatné práci s prameny římského práva a jinými latinsky psanými právními dokumenty. Přednáš-

ky i semináře z rétoriky jsou zaměřeny k získání kultivovaného projevu budoucího právníka.

Mezinárodní politologický ústav

Výkonný ředitel ústavu:	JUDr. Jaroslav Bohanes
Vědecké kolegium:	prof. JUDr. Ivan Gaďourek prof. JUDr. Jiří Nehněvajsa prof. JUDr. Mojmír Povolný JUDr. Jaroslav Bohanes JUDr. Zdeněk Kessler prof. JUDr. Vladimír Klokočka, DrSc. Dr.h.c. JUDr. Dušan Novák, CSc.
Vědecký sekretář:	Mgr. Vojtěch Šimíček

Mezinárodní politologický ústav vznikl na jaře roku 1990 zásluhou bývalých žáků brněnské Masarykovy univerzity, kteří v uplynulých čtyřiceti letech působili jak v České republice, tak i na zahraničních univerzitách. Hlavním cílem Ústavu bylo od jeho založení napomáhání demokratickému rozvoji v polistopadovém Československu, a to jak na poli vědeckém, pedagogickém, tak i ryze praktickém.

Mezinárodní politologický ústav je součástí Právnické fakulty Masarykovy univerzity, a snaží se proto podílet se na pedagogickém procesu a práci se studenty. Výchova studentů je jednou z jeho priorit, a proto pořádá pro širokou akademickou obec nejen cyklus volných přednášek a besed (s odborníky politické teorie i praxe), ale na zimní semestr roku 1995 připravuje už třetí ročník přednáškové řady „Problémy sociálního státu“, která si klade za cíl vysvětlení a studium otázek sociálního státu, v našich podmínkách dosud stále málo známých. Z tohoto důvodu je využívána spolupráce především se zahraničními lektory (Holandsko, USA, SRN, Rakousko). Tento předmět je zařazen mezi povinné volitelné předměty studentů Právnické fakulty.

Zároveň se Mezinárodní politologický ústav s úspěchem snaží o interfakultní spolupráci, a to především s fakultami Ekonomicko-správní a Filozofickou Masarykovy univerzity. Tato spolupráce je umocněna zapojením studentů zmíněných tří fakult do práce (především publikační) Ústavu.

V zimním semestru 1994 Ústav uskutečnil kurz „Volby v demokracii“, který zprostředkoval základní informace o otázkách politologického a právního významu voleb, o způsobech volební kampaně a o problematice vymezení politických stran. Lektory byli přední tuzemští i zahraniční odborníci.

Publikační činnost Mezinárodního politologického ústavu se orientuje zejména

na dvě periodika: měsíčník Budování států, který už šestým rokem monitoruje vnitropolitický, ekonomický a zahraniční vývoj České a Slovenské republiky, a odborný čtvrtletník Politologický časopis, volně navazující na dříve vydávaný Politologický sborník.

V oblasti praktické činnosti poskytuje Ústav konkrétní pomoc politickým stranám, státním orgánům a jiným organizacím při zpracovávání odborných analýz připomínkováním návrhů zákonů, popř. pořádáním přednášek a seminářů. Přitom se vychází z politické neutrality Mezinárodního politologického ústavu, který není jednostranně svetonázorově nebo politicky zaměřen.

Mezinárodní politologický ústav se dále vyznačuje trvalým zájmem o česko-slovenské vztahy, což dokumentuje i uskutečněná politologická vědecká konference na téma „Česko-slovenské vztahy a střední Evropa“.

Středisko celoživotního vzdělávání

Středisko celoživotního vzdělávání je samostatným oddělením Právnické fakulty, jehož hlavním posláním je příprava a zajištění specializačních kurzů, cyklů přednášek a jednotlivých seminářů k aktuálním otázkám čs. právního řádu apod. Cílem této činnosti je poskytnout možnost široké právnické i další veřejnosti seznámit se s nejnovějšími právními normami i s poznatky právní praxe z úst učitelů fakulty i předních odborníků – spoluautorů právních předpisů.

Na úhradu nákladů spojených s činností SCV přispívají účastníci kurzů v souladu s § 24 VŠ zákona.

Ve školním roce 1995/96 jsou nabízena následující témata:

1. Právní minimum
2. Obchodní právo a vztahy související
3. Obchodní závazkové vztahy
4. Základy manažerské ekonomie
5. Právní vztahy k nemovitostem
6. Autorské právo, výkonní umělci, tisk, rozhlas, televize
7. Právní příprava pro pedagogy středních škol
8. Směnečné právo
9. Stavební zákon a vztahy související
10. Mezinárodní obchodní vztahy a právo
11. Právní aspekty bytové problematiky
12. Právní otázky území samosprávy a místní správy
- Obecné závažné vyhlášky obcí
13. Problematika sociálního zabezpečení
14. Pracovní smlouvy a základy pracovního práva a sociálního zabezpečení
15. T 602 při tvorbě dokumentů
16. WINDOWS
17. Rozšířený přípravný kurz k přijímacím zkouškám

Další témata mohou být zařazena vzhledem k jejich aktuálnosti, naopak uvedená témata budou realizována za předpokladu dostatečného zájmu. Podrobnější informace o náplni kurzu jsou součástí Informačního servisu 1995/1996.

Další činnost SCV spočívá v realizování přednášek na žádost klienta v učebnách PrF i v prostorách určených klientem. V tomto případě je potřeba předložit písemný návrh a SCV ve spolupráci s odpovídající katedrou zajistí uskutečnění přednášky. Úhrada nákladů je stanovena dohodou.

Další službou, kterou zajišťuje SCV, je zprostředkování ústních konzultací. Tyto poskytují učitelé Právnické fakulty zejména právníkům, výjimečně také institucím a organizacím. Konzultace může být spojena s vypracováním odborného posudku s razítkem fakulty.

SCV nabízí i individuální konzultace spojené s praktickým předvedením počítačových informačních systémů pro právníky – jako je ASPI, JURISYS, LEGSYS, JURIX, event. další, které budou na trhu. Částka za tyto služby je stanovena dohodou, lze ji uhradit v hotovosti nebo fakturou.

Centrem pro organizování a zprostředkování uvedených aktivit je kancelář SCV, která se nachází v přízemí Právnické fakulty a jeho pracovnice Eva Poláčková a Božena Fanfrdlová Vám rády podají veškeré potřebné informace. Telefonní číslo SCV je 41321297/302.

Seznam profesorů, docentů, odborných asistentů a asistentů

Profesoři:

prof. JUDr. Hajn Petr, DrSc.
prof. JUDr. Klokočka Vladimír, DrSc. Dr.h.c.
prof. JUDr. Vlček Eduard, CSc.

Katedra:

obchodního práva
úst. práva a politologie
dějin státu a práva

Docenti:

doc. JUDr. Bejček Josef, CSc.
doc. Ing. Blažek Jiří, CSc.
doc. JUDr. Eller Otakar, CSc.
doc. JUDr. Filip Jan, CSc.,
doc. JUDr. Galvas Milan, CSc.
doc. JUDr. Gregorová Zdeňka, CSc.
doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.
doc. JUDr. Hungr Pavel, CSc.
doc. JUDr. Hurdík Jan, CSc.
doc. JUDr. Jílek Dalibor, CSc.
doc. JUDr. Korecká Věra, CSc.
doc. Dr. Klestil Jiří
doc. JUDr. Kratochvíl Vladimír, CSc.
doc. JUDr. Kroupa Jiří, CSc.
doc. JUDr. Malenovský Jiří, CSc.
doc. JUDr. Marek Karel, CSc.
doc. JUDr. Ing. Pekárek Milan, CSc.
doc. JUDr. Průcha Petr, CSc.
doc. JUDr. Rozehnalová Naděžda, CSc.
doc. JUDr. Schelle Karel, CSc.
doc. JUDr. Stavinohová Jaruška, CSc.
doc. Ing. Vágnér Ivan, CSc.

obchodního práva
národního hospodářství
mezinárodního práva a EP
ústavního právo
pracovního práva a SZ
pracovního práva a SZ
občanského práva
právní teorie
občanského práva
mezinárodního práva a EP
občanského práva
národního hospodářství
trestního práva
ústav. pr. a politologie
mezinárodního práva a EP
obchodního práva
práva životního prostředí a PP
správní vědy a správ. práva
mezinárodního práva a EP
dějin státu a práva
občanského práva
národního hospodářství

Odborní asistenti:

JUDr. Bílý Jiří
 Mgr. Blažek Pavel
 JUDr. Boháčková Renata, Dr.
 Ing. Mgr. Cingroš Josef
 JUDr. Dostálová Jana
 JUDr. Drašík Antonín
 JUDr. Dudová Jana
 JUDr. Fiala Josef, CSc.
 JUDr. Harvánek Jaromír, CSc.
 JUDr. Houbová Drahomíra, CSc.
 JUDr. Dana Hrabcová
 Mgr. Chutná Monika
 JUDr. Jančářová Ilona
 Mgr. Juráková Iveta
 JUDr. Kadlecová Marta, CSc.
 JUDr. Kalvodová Věra, Dr.
 PhDr. Knoz Tomáš
 Mgr. Košutová Marie
 JUDr. Kouřil Ivo
 Mgr. Králíčková Zdeňka, Dr.
 Mgr. Kuhnová Karin
 JUDr. Kuchta Josef, CSc.
 JUDr. Lamparter Michal
 PhDr. Machalová Tatiana
 PhDr. Matušková Eva
 PhDr. Meszárosová Marie
 JUDr. Mrkývka Petr
 JUDr. Nett Alexandr, CSc.
 JUDr. Pařízková Ivana
 JUDr. Píchová Irena
 Ing. Pištěláková Zdeňka
 JUDr. Pokorná Jarmila, CSc.
 JUDr. Průchová Ivana, CSc.
 JUDr. Schelleová Ilona, Dr.
 JUDr. Skulová Soňa, Dr.
 JUDr. Spáčilová Danuše

dějin státu a práva
 správní vědy a správ. práva
 právní teorie
 práva životního prostředí a PP
 právní teorie
 trestního práva
 práva životního prostředí a PP
 občanského práva
 právní teorie
 právní teorie
 prac. pr. a soc. zabezpečení
 mezinárodního práva a EP
 práva životního prostředí a PP
 trestního práva
 dějin státu a práva
 trestního práva
 dějin státu a práva
 oddělení jazyků
 trestního práva
 občanského práva
 právní teorie
 trestního práva
 ústav. pr. a politologie
 právní teorie
 oddělení jazyků
 oddělení jazyků
 správní vědy a správ. práva
 trestního práva
 správní vědy a správního práva
 prac. pr. a soc. zabezpečení
 národního hospodářství
 obchodního práva
 práva životního prostředí a PP
 občanského práva
 správní vědy a správ. práva
 národního hospodářství

JUDr. Svatoň Jan, CSc.
 Mgr. Šedová Marie
 Mgr. Šimek Radek
 Mgr. Šimíček Vojtěch, Dr.
 PhDr. Šmídová Iva
 PhDr. Šopovová Radoslava
 JUDr. Telec Ivo, CSc.
 JUDr. Týč Vladimír, CSc.
 PhDr. Urbanová Martina
 Urválek Jan, CSc.
 Mgr. Vaněk Roman
 JUDr. PhDr. Večeřa Miloš, CSc.
 PaedDr. Večeřová Věra
 JUDr. Veselá Renata, Dr.
 Mgr. Vlčková Renata
 JUDr. Vojáček Ladislav
 JUDr. Vonyš Rudolf
 PhDr. Vrbková Renata
 Mgr. Jana Zezulová
 JUDr. Zimek Josef
 JUDr. Židlická Michaela, Dr.

ústav. pr. a politologie
 oddělení jazyků
 oddělení jazyků
 ústav. pr. a politologie
 národního hospodářství
 oddělení jazyků
 občanského práva
 mezinárodního práva a EP
 právní teorie
 oddělení tělesné výchovy
 právní teorie
 právní teorie
 oddělení tělesné výchovy
 dějin státu a práva
 ústav pr. a politologie
 dějin státu a práva
 dějin státu a práva
 oddělení jazyků
 trestního práva
 ústav. pr. a politologie
 dějin státu a práva

Asistenti:

Mgr. Kotisová Ilona
 Mgr. Koudelka Zdeněk
 Mgr. Koudelková Zora
 Mgr. Labíková Radka
 PaedDr. Malý Dušan
 Mgr. Matyášek Patrik
 Mgr. Nedorost Libor
 Mgr. Novotná Monika
 Mgr. Ondrák Aleš
 PaedDr. Stará Alena
 Mgr. Šťastná Romana
 Mgr. Veselá Monika

správní vědy a správního práva
 ústav. pr. a politologie
 oddělení tělesné výchovy
 mezinárodního práva a EP
 oddělení tělesné výchovy
 prac. pr. a soc. zabezpečení
 správní vědy a správního práva
 mezinárodního práva a EP
 oddělení tělesné výchovy
 oddělení tělesné výchovy
 správní vědy a správního práva
 správní vědy a správního práva

Informace o studiu

Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně poskytuje vysokoškolské vzdělání v oboru práva a navrhuje Masarykově univerzitě, aby absolventům vysokoškolského studia práva přiznala ve shodě se zákonem č. 172/1990 Sb., o vysokých školách titul „magistr“ (ve zkratce „Mgr“). Fakulta uskutečňuje také postgraduální studium a navrhuje univerzitě, aby jeho absolventům vydala diplom a přiznala akademicko-vědecký titul „doktor“ ve zkratce („Dr“).

Pedagogickou činnost fakulta uskutečňuje v těchtoruzích studia:

- a) řádné studium denní
- b) řádné studium při zaměstnání
- c) mimořádné studium jednotlivých předmětů pro studenty řádného studia jiných fakult univerzity a jiných vysokých škol
- d) postgraduální doktorandské studium
- e) celoživotní vzdělávání na základě dobrovolnosti a zájmu o daný obor
- f) studium doplňující a rozšiřující a kurzy pro zvyšování kvalifikace občanů.

Základní formou pedagogické činnosti fakulty je řádné studium. Koncepte řádného studia vychází ze zásad reformy právnického studia, jejímž cílem v nejobecnějším slova smyslu je zkvalitnění procesu výuky tak, aby absolventi fakulty byli náležitě připraveni pro výkon svého povolání.

Řádné studium je studiem pětiletým, vycházejícím z principu jednotného profilu absolventa – jednooborovosti právnického studia. Každý absolvent fakulty by měl ovládat všechna základní právní odvětví a měl by být schopen uplatnění v různých formách právnického povolání. Tomu odpovídá i společný základ studia, který je pro všechny studenty povinný. Vedle toho je však dán i prostor pro určitou specializaci studentů odpovídající jejich zájmům či potřebám praxe, a to v rámci povinné volitelných a výběrových předmětů.

Absolvent by měl během studia získat nejen určité kvantum poznatků a právně aplikační dovednosti, ale také schopnost právnícky myslet, měl by chápat jednotlivé obory práva v jejich vzájemných souvislostech a společenském kontextu a tvůrčím způsobem reagovat na jeho další vývoj. Důraz je při studiu kladen i na etickou stránku právnického povolání.

Organizace řádného studia vychází z rozdělení obsahu výuky do větších, relativně uzavřených celků, tzv. „bloků“. Tím je zajištěna obsahová a logická návaznost předmětů, která spolu souvisí, uvnitř tohoto bloku a současně i kontinuita studia jako

celku. Studentovi vedle toho tento systém poskytuje větší samostatnost, umožňuje mu určité individuální rozvržení studia, soustředění studijního úsilí na zvládnutí daného celku předmětů.

Jako první je zařazen blok teoreticko-historickoprávní (blok A), který je obecně teoretickým základem studia a východiskem pro pochopení jednotlivých pozitivně právních disciplín. Jeho hlavní náplní je výuka dějin státu a práva, římského práva a teorie práva, velký význam má i výuka politologie, sociologie práva, jakož i základů ekonomie a filozofie. Blok je ukončen státní zkouškou I z předmětů: teorie práva a dějiny právních teorií, dějiny státu a práva a právo římské.

Na blok A navazuje blok soukromoprávní (blok B), jehož obsahem je zejména výuka soukromoprávních disciplín. Vedle občanského a obchodního práva je zde zařazena i výuka rodinného práva, pracovního práva, mezinárodního práva soukromého a obchodního a některých dalších souvisejících právních disciplín.

Blok je ukončen státní zkouškou II z předmětů: občanské, obchodní, pracovní právo a mezinárodní právo soukromé a obchodní.

Posledním blokem je blok veřejnoprávní (blok C), zaměřený zejména na základní obory veřejného práva, jako je právo ústavní, správní, finanční, trestní a právo mezinárodní. Blok je ukončen státní zkouškou III. z předmětů: právo ústavní a politologie, právo trestní, správní a mezinárodní. Součástí řádného studia denního je i odborná praxe, směřující k doplnění a prověření poznatků získaných studiem.

Studium je ukončeno magisterskou státní zkouškou, při níž by měl student prokázat schopnost samostatného a tvůrčího zpracování určitého tématu v rámci diplomové práce a její obhajoby, zvládnutí obecně teoretického základu studia práva a hlubší znalost zvoleného oboru práva. Tato státní zkouška sestává z obhajoby diplomové práce, předmětu teorie práva a dalšího odborného předmětu, který si student zvolí.

Výuka probíhá v předmětech povinných, povinně volitelných a výběrových. Povinné předměty zahrnují společný základ studia a musí je absolvovat každý student. Předměty povinně volitelné a výběrové tento společný základ rozšiřují a dávají studentovi možnost určovat si dle svého zaměření a zájmu vlastní studijní program. Počet povinně volitelných předmětů, který je student povinen absolvovat, stanoví učební plán. Předměty výběrové si volí student dle svého zájmu.

Podrobnosti o organizaci studia, právech a povinnostech studenta, způsobu výuky a jejím ukončení stanoví Statut Právnické fakulty Masarykovy univerzity a jeho přílohy (studijní program, studijní řád, zkouškový řád).

Studijní programy

Studijní program bloku A – teoreticko – historickoprávní; I. – III. semestr

Povinné předměty:

1. Základy ekonomie
2. Sociologie práva
3. Politologie I
4. Státověda
5. Římské právo
6. Obecné dějiny státu a práva
7. Moderní dějiny státu a práva
8. České a československé dějiny státu a práva
9. Základy teorie práva a právního myšlení
10. Tělesná výchova
11. Výcvikový kurz (volba mezi zimním a letním)

Povinně volitelné předměty

1. Jazyk I – angličtina, francouzština, němčina, ruština
2. Latina pro právníky
3. Informační management
4. Dějiny ekonomických teorií
5. Dějiny soukromého práva
6. Tradice a přítomnost čs. konstitucionalismu
7. Rétorika
8. Filozofie pro právníky
9. Srovnávací ústavní právo – USA

Výběrové předměty

dle návrhů kateder

Blok je ukončen státní zkouškou, která se skládá z předmětů:

1. Základy teorie práva a dějin právního myšlení
2. Římské právo
3. Dějiny státu a práva

**Studijní program bloku B – soukromoprávní;
IV.-VI. semestr**
Povinné předměty:

1. Národní hospodářství
2. Občanské právo hmotné
3. Občanské právo procesní
4. Rodinné právo
5. Obchodní právo
6. Pracovní právo
7. Mezinárodní právo soukromé
8. Pozemkové právo
9. Právo Evropských společenství
10. Tělesná výchova

Povinně volitelné předměty:

1. Jazyk II – angličtina, francouzština, němčina, ruština, španělština, latina pro právníky
2. Psychologie práva
3. Finance, úvěr, bankovníctví
4. Ekopolitika
5. Moderní management
6. Družstevní právo
7. Právo duševního vlastnictví
8. Právní problémy marketingových komunikací
9. Problémy sociálního státu
10. Mezinárodní právo soukromé v justiční praxi
11. Mezinárodní právo obchodní

Výběrové předměty

dle návrhu kateder

Blok je ukončen státní zkouškou, která se skládá z předmětů

1. Občanské právo
2. Obchodní právo
3. Pracovní právo
4. Mezinárodní právo soukromé

**Studijní program bloku C – veřejnoprávní;
VII. – IX. semestr**
Povinné předměty:

1. Ústavní právo
2. Politologie II
3. Správní právo hmotné
4. Správní a finanční proces
5. Finanční právo hmotné
6. Mezinárodní právo veřejné
7. Trestní právo hmotné
8. Trestní právo procesní
9. Právní aspekty ochrany životního prostředí
10. Teorie práva
11. Právo sociálního zabezpečení

Povinně volitelné předměty:

1. Úvod do marketingu
2. Právní aspekty živnostenského podnikání
3. Obchodní právo ES
4. Obchodní smlouvy v praxi
5. Dějiny právního myšlení
6. Teorie řízení a základy managementu
7. Ekonomika a řízení podniku
8. Informační právní systémy

9. Právní postavení občana z pohledu občanskoprávní regulace
10. Problémy moderní demokracie
11. Lidská a občanská práva
12. Teorie a praxe právního státu v ČR
13. Volební a parlamentní právo
14. Ústavní systémy
15. Teorie a praxe legislativy
16. Správní věda
17. Správní soudnictví
18. Kriminalistika
19. Kriminologie
20. Právní vztahy k nemovitostem
21. Specializovaná témata z mezinárodního práva veřejného:
 - (a) Univerzální a partikulární mezinárodní ochrana lidských práv
 - (b) Univerzální a evropské mezinárodní organizace

Blok je ukončen státní zkouškou z předmětů:

1. Ústavní právo a politologie
2. Správní právo
3. Trestní právo
4. Mezinárodní právo veřejné

Závěr studia; X. semestr

Povinné předměty:

1. Zpracování diplomového úkolu z kteréhokoliv předmětu zařazeného v bloku A – C do povinných předmětů.

Povinně volitelné předměty:

- 1 – 8 z předmětů, z nichž bude student konat státní magisterskou zkoušku.

Výběrové předměty:

dle návrhů kateder.

Studium je ukončeno státní magisterskou zkouškou, která se skládá z těchto částí:

1. Obhajoba diplomové práce
2. Teorie práva
3. Odborný předmět:
 - (a) Finanční právo
 - (b) Mezinárodní právo veřejné, soukromé a obchodní
 - (c) Občanské právo
 - (d) Obchodní právo
 - (e) Pracovní právo
 - (f) Správní právo
 - (g) Trestní právo
 - (h) Ústavní právo

Student si zvolí jeden z těchto odborných předmětů.

Harmonogram studijního roku 1995/96

Začátek školního roku	1. 9. 1995	
Zimní semestr		
Zkušební období I. zimního semestru	1. 9. 1995	– 22. 9. 1995
Výukové období	25. 9. 1995	– 22. 12. 1995
Zkušební období II. zimního semestru	2. 1. 1996	– 31. 1. 1996
Letní semestr		
Zkušební období I. letního semestru	1. 2. 1996	– 23. 2. 1996
Výukové období	26. 2. 1996	– 24. 5. 1996
Zkušební období II. letního semestru	27. 5. 1996	– 4. 7. 1996

sumarizace

výukové období zimního semestru 13 týdnů

výukové období letního semestru 13 týdnů

Denní studium

Denní studium jako forma řádného studia probíhá v blocích, které se dělí na semestry.

Studenti, kteří nastoupí ke studiu na Právnickou fakultu MU ve školním roce 1995/96, zahájí v tomto školním roce studium bloku A v I. a II. semestru. Konkrétní obsah výuky těchto semestrů stanoví učební plán pro tyto semestry.

Studenti, kteří zahájili studium na Právnické fakultě MU ve školním roce 1994/95, pokračují ve školním roce 1995/96 ve studiu III. semestru bloku A a ve IV. semestru zahájí studium bloku B dle učebního programu pro tyto semestry studia. Student je povinen zapsat se do bloku B nejpozději do 23. 2. 1996.

Studenti, kteří se zapsali ve školním roce 1994/95 do IV. semestru bloku B, zahájili studium bloku B a studují dle jeho učebního programu (V. a VI. semestr) škol. roku 1995/96. Student je povinen se zapsat do bloku C nejpozději do konce prvního zkouškového období zimního semestru šk. roku 1996/97.

Studenti, kteří ve školním roce 1994/95 zahájili studium bloku C (VII. a VIII. semestr), budou ve škol. roce 1995/96 pokračovat ve studiu bloku C (IX. semestr) a X. semestru dle učebního programu pro tyto semestry. Student je povinen zapsat se do X. semestru nejpozději do 23. 2. 1996.

Bloky zapsané ve školním roce 1994/95

BLOK A

III. semestr

Povinné předměty

České a čsl. dějiny	2/0 zpt/Zk
Základy teorie práva a právního myšlení	2/2 zpt/Zk
Moderní dějiny SaP	2/0 zpt/Zk
Dějiny SaP seminář	0/1 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt

Povinně volitelné předměty

I.	Jazyk I	0/2 zpt (Zk)
II.	7. Dějiny ekonomických teorií	2/0 zpt/Zk
	8. Dějiny soukromého práva	2/0 zpt (Zk)

Státní zkouška: Dějiny státu a práva
Římské právo
Teorie práva a právního myšlení

Výběrové předměty

Výběrové předměty, které vypisují jednotlivé katedry, si studenti mohou zapsat přímo na těchto katedrách.

Studenti zapsaní ve školním roce 1994/95 ke studiu, pokračují ve školním roce 1995/96 ve III. semestru studia. Studenti, kteří doposud nezískali zápočet a zkoušku z povinně volitelného předmětu ze skupiny II., musí absolvovat tento předmět ve III. semestru. V tomto semestru také mohou skládat zkoušku z Jazyka I. Tato zkouška představuje povinnost přenesitelnou do dalšího bloku. Student je tak povinen získat zápočty za jednotlivé semestry studia Jazyka I. Povinnost složení zkoušky se přesouvá do IV. semestru studia. Nejpozději ji student může složit v semestru V., v zimním zkušebním období.

Studium bloku A je zakončeno SZK I. Studenti, kteří úspěšně absolvovali SZK I., zakončili řádně studium bloku A, jsou povinni se zapsat na studijním oddělení do bloku B, nejpozději do 5 dnů po zahájení výuky v bloku B.

Studenti, kteří nesplní všechny povinnosti stanovené učebním programem, mohou být do bloku B zapsáni i podmíněně. Podmíněně mohou být zapsáni v případě, kdy jim chybí SZK a jedna další povinnost (zápočet či zkouška). Podmíněný zápis

je vyznačen do indexu. Nejpozději lze o zápis požádat do pěti dnů po zahájení výuky v bloku B. Student podmíněně zapsaný do bloku A je povinen složit všechny povinnosti bloku A nejpozději do konce druhého semestru následujícího po ukončení semestru, jehož součástí je státní zkouška A. Poté se zápis podmíněný mění na zápis řádný. Tato skutečnost musí být vyznačena v indexu.

Student, který nemůže být zapsán do bloku řádně či podmíněně, končí studium, pokud nepodá nejpozději do pěti dnů po zahájení výuky v bloku B žádost o opakování bloku.

BLOK B

V. semestr

Povinné předměty

Občanské právo hmotné	2/2 zpt/Zk
Pozemkové právo	2/1 zpt/Zk
Právo Evropských společenství	2/0,5 zpt/Zk
Občanské právo procesní	2/1 zpt
Mezinárodní právo soukromé	2/1 zpt
Obchodní právo	2/2 zpt
Pracovní právo	2/1 zpt

Tělesná výchova 0/2 zpt

Povinně volitelné předměty

II. 2. Jazyk II	0/2 zpt
3. Družstevní právo	1/1 zpt/Zk
4. Právo duševního vlastnictví	1/1 zpt/Zk
5. Právo hospodářské soutěže v praxi	2/0 zpt/Zk
6. Problémy sociálního státu	2/0 zpt/Zk

VI. semestr

Povinné předměty

Občanské právo procesní	2/2 zpt/Zk
Obchodní právo	2/2 zpt/Zk
Pracovní právo	2/2 zpt/Zk

Tělesná výchova 0/2 zpt

Povinně volitelné předměty

II. 2. Jazyk II.	0/2 zpt/Zk
------------------	------------

- III. 1. Mezinárodní právo soukromé v justiční praxi 2/1 zpt/Zk
 2. Mezinárodní právo obchodní 2/1 zpt/Zk

Zkouška společná s povinným předmětem mezinárodní právo soukromé. Do této skupiny PVP se studenti zapisují přímo na katedře před začátkem výuky na konci V. semestru.

Výběrové předměty

Výběrové předměty, vypsané jednotlivými katedrami, si studenti mohou volit přímo na těchto katedrách.

Státní zkouška: občanské právo
 obchodní právo
 pracovní právo
 mezinárodní právo soukromé

Studenti zapsaní ve školním roce 1994/95 do bloku B pokračují ve školním roce 1995/96 ve studiu V. a VI. semestru tohoto bloku. Studenti jsou povinni nejpozději do konce V. semestru složit zkoušku z Jazyka I. Dále jsou povinni si zapsat jeden z povinně volitelných předmětů ze skupiny II. a III., pokud tak v případě skupiny II neučinili již ve IV. semestru a zkoušku nesložili.

Na konci VI. semestru jsou studenti povinni absolvovat SZK II. Ti, kteří řádně ukončili blok B, jsou povinni se zapsat nejpozději do pěti dnů po zahájení výukového období VII. semestru do bloku C. Studenti, kterým chybí SZK II a jedna další povinnost, se mohou zapsat do bloku C podmíněně nejpozději do pěti dnů po zahájení výuky. Skutečnost podmíněného zápisu je vyznačena do indexu. Studenti, kteří nesplní podmínky řádného či podmíněného zápisu, končí studium, pokud nepožádají nejpozději do pěti dnů po zahájení výuky v bloku C o opakování bloku.

BLOK C

Povinné předměty

Trestní právo hmotné 2/2 zpt/Zk
 Trestní právo procesní 2/2 zpt – zkouška společná
 s trestním právem hmotným
 Právní aspekty ochrany
 životního prostředí 2/1 zpt/Zk
 Teorie práva 2/1 zpt

Povinně volitelné předměty

II. 15. Teorie a praxe legislativy 1/1 zpt/Zk
 16. Správní věda 1/1 zpt/Zk
 17. Správní soudnictví 1/1 zpt/Zk
 18. Kriminallistika 1/1 zpt/Zk
 19. Kriminologie 1/1 zpt/Zk
 20. Právní vztahy k nemovitostem 0/2 zpt/Zk
 21. Informační právní systémy 1/1 zpt/Zk

III. 1. Univerzální a partikulární mezinárodní
 ochrana lidských práv 2/1 zpt/Zk
 2. Univerzální a evropské mezinárodní
 organizace 2/1 zpt/Zk
 Zkouška je společná s mezinárodním právem veřejným.

Státní zkouška III: ústavní právo
 správní právo
 trestní právo
 mezinárodní právo veřejné

Studenti zapsaní ve školním roce 1994/95 do bloku C pokračují ve studiu IX. semestru. V tomto semestru je blok C ukončen SZK III. Studenti, kteří řádně ukončili blok C jsou povinni se nejpozději do pěti dnů po zahájení výukového období letního semestru zapsat do X. semestru. Ti, kterým chybí SZK III a jedna další povinnost jsou povinni se zapsat nejpozději do pěti dnů po zahájení výukového období letního semestru podmíněně. Studenti, kteří do pěti dnů po zahájení výukového období letního semestru nebyli zapsáni řádně ani podmíněně končí studium, pokud si v této lhůtě nepožádali o opakování bloku.

X. semestr

Obsahem X. semestru je povinná praxe absolvovaná u justičních orgánů, advokátů, komerčních právníků nebo daňových poradců. Zápočet z odborné praxe uděluje na základě potvrzení o absolvování praxe proděkan pro magisterské studium. Na konci semestru jsou plánovány konzultace k magisterské zkoušce zakončené zápočtem. Předměty k magisterské zkoušce si student volí na počátku X. semestru. Magisterskou státní zkoušku může skládat student, který splnil všechny povinnosti předepsané učebními programy.

Předměty, které si studenti volí ke státní magisterské zkoušce a z nichž probíhá příprava

finanční právo	6/4 zpt
mezinárodní právo (veřejné, soukromé a obchodní)	6/4 zpt
občanské právo	6/4 zpt
obchodní právo	6/4 zpt
pracovní právo	6/4 zpt
správní právo	6/4 zpt
trestní právo	6/4 zpt
ústavní právo	6/4 zpt

Státní magisterská zkouška se skládá:

Z obhajoby diplomové práce. Diplomová práce musí být odevzdána do 31.3.1996. Její obhajoba probíhá po splnění všech povinností stanovených učebními programy.

Z ústní části obsahující teorii práva a nejméně jeden předmět uvedený v učebním programu.

Studium při zaměstnání

BLOK A

II. semestr

Povinné předměty

Římské právo	6 zpt/Zk
Státověda	10 zpt/Zk
Obecné dějiny SaP	10 zpt/Zk
České a čsl.děj.	6 zpt
Základy teorie práva a právního myšlení	6 zpt

Povinně volitelné předměty

Jazyk I.	10 zpt
----------	--------

III. semestr

Povinné předměty

České a čsl.dějiny	6 zpt/Zk
Základy teorie práva a právního myšlení	6 zpt/Zk
Moderní dějiny SaP	6 zpt/Zk

I. Jazyk I.	10 zpt
-------------	--------

Povinně volitelné předměty

III. 7. Rétorika	10 zpt/Zk
8. Dějiny soukromého práva	10 zpt/Zk

BLOK C

IX. semestr

Povinné předměty

Trestní právo hmotné	10 zpt/Zk
Trestní právo procesní	10 zpt
(zkouška společná s trestním právem hmotným)	
Právní aspekty ochrany	
životního prostředí	10 zpt/Zk
Teorie práva	10 zpt/Zk

Povinně volitelné předměty

- II. 15. Teorie a praxe legislativy 10 zpt/Zk
 16. Správní věda 10 zpt/Zk
 17. Správní soudnictví 10 zpt/Zk
 18. Kriminalistika 10 zpt/Zk
 19. Kriminologie 10 zpt/Zk
 20. Právní vztahy k nemovitostem 10 zpt/Zk
 21. Informační právní systémy 10 zpt/Zk
- III. 1. Univerzální a partikulární
 mezinárodní ochrana lidských práv 10 zpt/Zk
2. Univerzální a evropské mezinárodní
 organizace 10 zpt/Zk
 Zkouška je společná se zkouškou
 z mezinárodního práva veřejného

X. semestr

Předměty, které si studenti mohou zvolit ke státní magisterské zkoušce a z nichž probíhá příprava:

finanční právo	4 zpt
mezinárodní právo (veřejné, soukromé a obchodní)	4 zpt
občanské právo	4 zpt
obchodní právo	4 zpt
pracovní právo	4 zpt
správní právo	4 zpt
trestní právo	4 zpt
ústavní právo	4 zpt

Pro režim studia SPZ ve všech probíhajících semestrech platí stejné zásady jako pro studium denní. Vyjimkou je organizace X. semestru studia, v rámci kterého studenti SPZ nemusí absolvovat odbornou praxi. Jejich povinností je pouze absolvování konzultace a získání zápočtu z odborného předmětu jím vybraného pro státní magisterskou zkoušku.

Studijní program bloku A

– zápis ve školním roce 1995/96

I. semestr

Povinné předměty

Základy ekonomie	2/1 zpt/Zk
Sociologie práva	2/1 zpt/Zk
Politologie I	2/1 zpt/Zk
Římské právo	2/1 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt
Výcvikový kurs	zpt

II. semestr

Povinné předměty

Římské právo	2/1 zpt/Zk
Státověda	2/1 zpt/Zk
Obecné dějiny SaP	2/0 zpt/Zk
České a čsl.dějiny	2/0 zpt
Dějiny SaP seminář	0/1 zpt
Základy teorie práva a právního myšlení	2/2 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt
Výcvikový kurs	zpt

Povinně volitelné předměty

I. Jazyk I./A, N, F,R/	0/2 zpt
II. 1. Latina pro právníky	0/2 zpt
2. Informační management	1/1 zpt
3. Rétorika	2/2 zpt
III. 1.Tradice a přítomnost čs. konstitucionalismu	2/0 zpt/Zk
2. Filozofie pro právníky	2/1 zpt/Zk

Povinně volitelné předměty

I. Jazyk I.	0/2 zpt
II. 1. Latina pro právníky	0/2 zpt/Zk
2. Informační management	1/1 zpt/Zk
3. Rétorika	2/2 zpt/Zk
III. 3. Srovnávací ústavní právo	1/1 zpt/Zk

III. semestr

1996/97

Povinné předměty

České a čsl.dějiny	2/0 zpt/Zk
Základy teorie práva a právního myšlení	2/1 zpt/Zk
Moderní dějiny SaP	2/0 zpt/Zk
Dějiny SaP seminář	0/1 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt

Povinně volitelné předměty

I. Jazyk I.	0/2 zpt/Zk/
II. 4. Dějiny ekonomických teorií	2/0 zpt/Zk
III. 3. Dějiny soukromého práva	2/0 zpt/Zk

Státní zkouška: teorie práva
římské právo
dějiny státu a práva

Studenti si zapisují na počátku bloku A ve školním roce 1995/96 všechny povinné předměty a výcvikový kurs. Z každé skupiny PVP si zapisují – rovněž na počátku bloku – jeden předmět. Jeho výuku absolvují v průběhu bloku A v semestru, na který je vypsán. V průběhu bloku A je student povinen absolvovat zimní nebo letní výcvikový kurs. V ostatním platí pro blok zapisovaný ve školním roce 1995/96 totéž, co pro blok A zapisovaný ve školním roce 1994/95.

Studijní program bloku B

Soukromoprávní IV., V., VI. semestr

IV. semestr

Povinné předměty

Rodinné právo	2/1 zpt/Zk
Národní hospodářství	2/1 zpt/Zk
Občanské právo hmotné	2/2 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt

V. semestr

Povinné předměty

Občanské právo hmotné	2/2 zpt/Zk
Pozemkové právo	2/1 zpt/Zk
Občanské právo procesní	2/1 zpt
Mezinárodní právo soukromé	2/1 zpt
Obchodní právo	2/2 zpt
Pracovní právo	2/1 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt

Povinně volitelné předměty

I. Jazyk I.	Zk
1. Psychologie práva	2/1 zpt/Zk
2. Jazyk II – A,N,F,R, latina pro právníky	0/2 zpt
3. Finance, úvěr, bankovníctví	2/0 zpt/Zk
4. Ekopolitika	1/1 zpt/Zk
5. Moderní management	1/1 zpt/Zk

Povinně volitelné předměty

I. Jazyk I.	Zk
II.	
2. Jazyk II	0/2 zpt
6. Družstevní právo	1/1 zpt/Zk
7. Právo duševního vlastnictví	1/1 zpt/Zk
8. Právní problémy marketingových komunikací	0/2 zpt/Zk
9. Problémy sociálního státu	2/0 zpt/Zk

VI. semestr

Povinné předměty

Občanské právo procesní	2/2 zpt/Zk
Obchodní právo	2/2 zpt/Zk
Pracovní právo	2/2 zpt/Zk
Právo Evropských společenství	2/0,5 zpt
Tělesná výchova	0/2 zpt

Povinně volitelné předměty

II. 2. Jazyk II.	0/2 zpt/Zk
III. 1. Mezinárodní právo soukromé v justiční praxi	2/1 zpt/Zk
2. Mezinárodní právo obchodní	2/1 zpt/Zk
Zkouška je společná s mezinárodním právem soukromým	

Státní zkouška:	občanské právo
	obchodní právo
	pracovní právo
	mezinárodní právo soukromé

Studenti, kteří ukončili řádně (získali podmíněný zápis) ve školním roce 1995/96 výuku v bloku A, se zapisují do bloku B nejpozději do pěti dnů po započetí výukového období čtvrtého semestru. Jsou povinni si zvolit před zahájením výuky v jednotlivých semestrech jeden povinně volitelný předmět ze skupiny II. a před zahájením výuky v VI. semestru dle dispozic katedry mezinárodního a evropského práva jeden povinně volitelný předmět ze skupiny III. Termíny zápisu do jednotlivých PVP budou sděleny na vývěsce studijního oddělení a kateder v měsících prosinci a květnu. Povinnost složit zkoušku z Jazyka I. je přesunuta z bloku A do IV. semestru bloku B. Nejpozději je možné složit tuto zkoušku do konce druhého zkušebního období zimního semestru školního roku 1996/97, tj. do 31.1.1997.

Studijní program bloku C

Veřejnoprávní – VII.VIII.IX. semestr

Zápis ve školním roce 1995/96

VII. semestr

Povinné předměty

Politologie II	2/1 zpt/Zk
Právo sociálního zabezpečení	2/1 zpt/Zk
Ústavní právo	2/1 zpt
Správní právo hmotné	2/2 zpt
Správní a finanční proces	2/2 zpt/Zk
Finanční právo hmotné	2/1 zpt

Povinně volitelné předměty

VIII. semestr

Povinné předměty

Ústavní právo	2/1 zpt/Zk
Správní právo hmotné	2/2 zpt/Zk
Finanční právo hmotné	2/1 zpt/Zk
Mezinárodní právo veřejné	2/1 zpt
Trestní právo hmotné	2/2 zpt
Právní aspekty ochrany životního prostředí	2/1 zpt

Povinně volitelné předměty

I. 2. Teorie řízení a základy managementu	1/1 zpt/Zk
3. Ekonomika a řízení podniku	1/1 zpt/Zk
4. Informační právní systémy	1/1 zpt/Zk

I. 1. Úvod do marketingu	1/1 zpt/Zk
II. 1. Právní aspekty živnostenského podnikání	1/1 zpt/Zk
2. Obchodní právo ES	0/1 zpt/Zk
3. Obchodní smlouvy v praxi	2/0 zpt/Zk
4. Dějiny právního myšlení	2/0 zpt/Zk
I. 1. Úvod do marketingu	1/1 zpt/Zk
II. 5. Právní postavení občana	1/1 zpt/Zk
6. Problémy moderní demokracie	1/1 zpt/Zk
7. Lidská a obč.práva	1/1 zpt/Zk
8. Teorie a praxe právního státu v ČR	1/1 zpt/Zk
9. Volební a parlamentní právo	1/1 zpt/Zk
10. Ústavní systémy	1/1 zpt/Zk
11. Ústavní právo USA	1/1 zpt/Zk

IX. semestr

Povinné předměty

Trestní právo hmotné	2/2 zpt/Zk
Trestní právo procesní	2/2 zpt
– zkouška společná s trestním právem hmotným	
Právní aspekty ochrany životního prostředí	2/1zpt/Zk
Teorie práva	2/1 zpt

Povinně volitelné předměty

I.	5. Finance místní správy	1/1 zpt/Zk
	6. Měnové a devizové právo	1/1 zpt/Zk
	7. Celní právo	1/1 zpt/Zk
	8. Informační právní systémy	1/1 zpt/Zk
II.	12. Teorie a praxe legislativy	1/1 zpt/Zk
	13. Správní věda	1/1 zpt/Zk
	14. Správní soudnictví	1/1 zpt/Zk
	15. Kriminalistika	1/1 zpt/Zk
	16. Kriminologie	1/1 zpt/Zk
	17. Právní vztahy k nemovitostem	0/2 zpt/Zk
	18. Místní správa	1/1 zpt/Zk
	19. Teorie rozhodovacích procesů ve veřejné správě	1/1 zpt/Zk
III.	1. Univerzální a partikulární mezinárodní ochrana lidských práv	2/1 zpt/Zk
	2. Univerzální a evropské mezinárodní organizace (zkouška je společná s mezinárodním právem veřejným)	2/1 zpt/Zk

Státní zkouška: ústavní právo
trestní právo
správní právo
mezinárodní právo veřejné

Studenti, kteří řádně ukončili ve školním roce 1994/95 blok B (nebo získali podmíněný zápis), zahajují ve školním roce 1995/96 studium bloku C. Do tohoto bloku jsou povinni se zapsat nejpozději do pěti dnů po zahájení výukového období zimního semestru. Pokud tak neučiní a nepožádají o opakování bloku, hledí se na ně, jakoby zanechali studia.

Student si na počátku bloku zapisuje všechny povinné předměty. Dále je povinen absolvovat jeden povinně volitelný předmět ze skupiny I, dva povinně volitelné předměty ze skupiny II a jeden ze skupiny III. Tyto si zapisuje na jednotlivých katedrách před započítáním výuky v jednotlivých semestrech, dle dispozic studijního oddělení a kateder. Termíny zápisu do PVP budou publikovány na vývěsce studijního oddělení a kateder v měsíci prosinci a květnu.

Bakalářské studium

Na Právnické fakultě pokračuje v tomto školním roce výuka pouze ve druhém a třetím ročníku; otevření nových oborů a opakování stávajících oborů bakalářského studia vedení fakulty předpokládá až v podmínkách nového zákona o vysokoškolském vzdělávání. Pro celkem čtyři stávající obory v několika bězích bakalářského studia platí následující informace:

Charakteristika studia

Bakalářské studium je ve smyslu § 21 zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách (dále jen „zákon“), ucelenou částí vysokoškolského studia. Jedná se o specializované studium, jehož absolvováním nevzniká nárok na přestup nebo pokračování v řádném magisterském studiu v oboru právo. Bakalářské studium je ukončeno obhajobou diplomové práce a bakalářskou státní zkouškou. Absolventovi je přiznáván titul „bakalář“ („Bc.“).

Požadované vzdělání

Středoškolské ukončené maturitou nebo vysokoškolské neprávnického směru.

Doba a způsob studia

3 roky = 6 semestrů

Studium je organizováno distanční formou (proto bakalářské distanční studium – dále jen „BDS“), tj. předpokládá účast na přednáškách a seminářích v rozsahu průměrně 30 – 40 výukových hodin za semestr a 3 – 6 hodin individuálních konzultací. Studenti zpracovávají písemné přípravy a skládají zkoušky v souladu s harmonogramem školního roku na PrF. Důraz je kladen na řízené samostudium.

Studijní materiály

Studenti používají speciální i běžnou studijní literaturu, která je v dostatečném množství buď v knihkupectví nebo v přímém prodeji na edičním oddělení fakulty.

Studijní zaměření BDS:

A. Místní správa

- Garant:** Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva
Určení: Pracovníkům obecních, městských a okresních úřadů a eventuálně dalších správních orgánů
Cíl: Zajistit základní právní přípravu členů volených orgánů obcí a pracovníků úřadů v oblasti organizace a činnosti místní správy, vybavit je znalostmi a dovednostmi z příbuzných právních oborů a oblastí.

Obsah:

- dějiny československé správy od r. 1918
- základy politologie
- teoretické základy práva
- základy státovědy a ústavního práva
- základy správního práva a veřejné správy
- správní právo hmotné
- správní právo procesní
- základy práva životního prostředí
- základy finančního práva
- základy archivnictví
- základy správní vědy
- základy managementu a počítačových informačních systémů

B. Živnostenské právo

- Garant:** Katedra občanského práva
Určení: Zejména pracovníkům živnostenských úřadů
Cíl: Zajistit základní právní přípravu pracovníků živnostenských úřadů, a to s důrazem na právní odvětví, jejichž znalost je při výkonu státní správy na tomto úseku nezbytná.

Obsah:

- základy teorie soukromého práva
- základy teorie veřejného práva
- historický vývoj právní úpravy podnikání
- občanské právo (hmotné i procesní)
- obchodní právo
- správní právo hmotné
- právní úprava živnostenského podnikání
- správní právo procesní
- základy finančního práva
- počítačové informační systémy

C. Právo a podnikání

Garant: Katedra obchodního práva
 Určení: Podnikatelům, pracovníkům firem i podniků
 Cíl: Vybavit uvedené pracovníky znalostmi potřebnými pro výkon jejich povolání a pro podnikatelské aktivity.

Obsah:

- dějiny práva a základy teorie práva
- ústavní právo
- vybrané problémy z makroekonomie a mikroekonomie
- živnostenské právo
- obchodní právo
- mezinárodní právo obchodní a soukromé
- pracovní právo a sociální zabezpečení
- správní právo a finanční právo
- občanské právo

D. Teorie a praxe přípravného řízení trestního

Garant: Katedra trestního práva
 Určení: Pracovníkům ministerstva vnitra, ministerstva financí – Generálního ředitelství cel ČR, Generálního ředitelství vězeňské služby ČR.
 Cíl: Zajistit odbornou průpravu pracovníků jmenovaných profesí a vybavit je znalostmi a dovednostmi z právních a jiných oborů

Obsah:

- právní teorie
- základy státovědy a ústavního práva
- základy správního práva hmotného a procesního
- vybrané otázky z dějin státu a práva
- základy politologie
- finanční právo
- občanské právo hmotné a procesní
- rodinné právo
- základy obchodního práva
- služební poměr příslušníků policie a vězeňské služby
- základy makroekonomie a mikroekonomie
- trestní právo hmotné – vybrané problémy vyhledatelných trestných činů
- trestní právo procesní – vybrané problémy stádií trestního řízení se zaměřením na řízení přípravné
- základy kriminalistiky a kriminologie
- základy soudního lékařství, soudní psychologie, soudní psychiatrie, antropologie a penologie
- mezinárodně právní ochrana lidských práv v trestním řízení

Vědeckovýzkumná činnost

Právnická fakulta si zcela uvědomuje osudovost vědeckovýzkumné činnosti pro její vývoj. Úroveň vzdělávacího procesu bezprostředně závisí na badatelské činnosti. Ve vědě a výzkumu nespatřuje jen nevyhnutelnost, ale chápe je jako výzvu a možnost niterně opřenou o svobodu vědeckého bádání. Fakulta vytváří úměrný prostor především pro publikační činnost.

Navázala na tradici meziválečnou a od r. 1993 začala opětovně vydávat Časopis pro právní vědu a praxi. Pod egidou fakulty založil Mezinárodní politologický ústav tři periodika:

- Politologický časopis (čtvrtletník),
- Budování států (měsíčník),
- Report (měsíčník).

Zmíněné časopisy otevřely stavidla publikační aktivity učitelů. Z evaluace učiněné Masarykovou univerzitou vyplývá, že nejvyšší „index psavosti“ je právě u naší fakulty. V této skutečnosti se neztajeně odráží i objektivní stav: přeměna českého právního řádu.

Způsobem bytí vědy a výzkumu je nepřímá a přímá komunikace. Příležitostí k výměně názorů přispívá pořádání mezinárodních vědeckých konferencí a seminářů, při jejichž organizaci fakulta spolupracuje s chicagským právnickým učilištěm Johna Marshalla a Právnickou fakultou v Oxfordu. Do rámce těchto akcí zapadají přednášky hostujících profesorů ze zahraničí na živá teoretická témata.

Vědeckovýzkumná práce učitelů je nedílně provázána s praxí. Praxe vystupuje v úloze zpětné vazby badatelské práce. Proto pedagogové působí v legislativních orgánech, připravují expertízy a mnozí jsou asistenti ústavních soudců.

Skromněji se fakulta chová v záležitosti získávání veřejných grantů. Zatím je nositelem grantu Grantové agentury GŘ, jenž nese název „Právo politických stran“. Její orientace spíše směřuje k ucházení se o granty ze soukromých nadačních zdrojů.

Zahraniční styky

Právnická fakulta představuje relativně otevřenou komunitu, která si uvědomuje nemožnost izolovaného vývoje. Proto rozvíjí aktivní a pasivní zahraniční styky na úrovni učitelů a studentů. Zahraniční činnost fakulty je ve vztahu k pedagogickému, badatelskému a edičnímu úsilí podpůrnou veličinou, mající však nezanedbatelný vliv.

Rozvoj mezinárodního života ovlivňují následující činitelé: dohody o přímé spolupráci sjednané mezi sesterskými univerzitami a fakultami a účinná pomoc poskytovaná Nadací Jana Husa.

Na základě univerzitních a fakultních dohod dochází k vzájemné výměně učitelů a studentů, přičemž reciprocita představuje hybatel takových dlouhodobých vztahů. Těsné styky jsou především navázány s fakultami právníckými ve Vídni, Salzburgu, Paříži, Dijonu, Montpellier, Vratislavi, Szegedu.

Brněnská fakulta pravidelně hostí zahraniční profesory a vysoké úředníky mezinárodních organizací. Ti se zapojují do pravidelné přednáškové a seminární výuky.

Nepominutelnou činností fakulty v oblasti zahraničních vztahů je její mediační role. Zahraniční oddělení zprostředkovává pro posluchače účast na letních seminářích a kurzech nebo dlouhodobé studijní pobyty, ať již pregraduální nebo postgraduální. Součástí takového studia jsou i jazykové přípravné kurzy.

Fakulta podporuje přednáškové pobyty vlastních pedagogů na zahraničních univerzitách, jakož i jejich účast na mezinárodních vědeckých sympóziích, což posiluje její jméno a prestiž. Čas od času připravuje pro zahraniční zájemce z odborných kruhů kurzy českého práva či specializované semináře.

Ediční činnost

Ediční činnost na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně tvoří její nedílnou součást. Od roku 1991, kdy byla uskutečněna zásadní přeměna celkového systému této oblasti, zajišťuje Právnická fakulta MU vydávání publikací samostatně. Určitým dílem je využívána i tiskárna Vydavatelství Masarykovy univerzity na Kraví hoře.

Veškeré vydávané knihy jsou členěny do těchto edic:

AUBI – Acta Universitatis Brunensis Iuridica

Takto jsou označeny vědecké monografie a sborníky.

Edice učebnic

V ní je zařazena literatura pro magisterské a bakalářské studium.

Právnické sešity

Jedná se o publikace menšího stránkového rozsahu, v nichž se publikují např. kratší studijní texty, komentáře k zákonům, apod.

Tituly mimo edici

Prostřednictvím této řady je vydáván např. Statut Právnické fakulty, Seznam přednášek, Bibliografie PrF, a podobné texty.

Organizaci vydávání všech těchto publikací, jejich distribuci a prodej zajišťuje ediční středisko fakulty, které sídlí v přízemí budovy, dv. č. 37, 38, 39.

Telefon 05/41 32 12 97, kl. 323, 322.

Pro odběr knih nabízíme studentům a široké veřejnosti tyto služby:

- a) Zasílání titulů na dobírku – objednávku prostřednictvím edičního střediska. Výběr všech vydaných knih usnadní k tomu účelu vydaný Informační servis, který je možné obdržet přímo u pracovnic edičního střediska, event. na vrátnici.

- b) Přímý nákup literatury v knihkupectví, které se nachází v budově fakulty, přízemí – dveře č. 6.

Telefon – 05/41 32 12 97, kl. 283

PRODEJNÍ DOBA

Po – Pá 8.³⁰ – 15.³⁰ hodin

- c) Eventuelní odběr v knihkupectví Masarykovy univerzity, Žerotínovo nám. 6, Brno.

Telefon – 05/42 12 83 82

PRODEJNÍ DOBA

Po – Čt. 8.⁰⁰ – 12.⁰⁰ 12.³⁰ – 15.⁰⁰

Pá 8.⁰⁰ – 12.⁰⁰ 12.³⁰ – 14.⁰⁰

Novou aktivitou v oblasti ediční činnosti je vydávání fakultního odborného časopisu, který má za úkol představit co nejširší právnické veřejnosti výsledky vědecké práce učitelů fakulty.

Ústřední knihovna PrF MU v Brně

Ředitelka: Mgr. Marie Zejdová
Pracovníci: Anna Ambrožová
 Ivana Cagašová
 Věra Istvanová
 Lenka Láníková
 Mgr. Hana Rymešová
 Alice Stojanová
 Jiřina Škvařilová
 Zdena Šmerková
 Martina Šrámková
 Jarmila Vojtová
 Mgr. Barbora Wimětalová

Úřední hodiny:

Půjčovna, Zelný trh 2:

úterý – pátek: 10⁰⁰ – 12⁰⁰ 13⁰⁰ – 15⁰⁰

Studovna, Veverí 70:

ve výukovém období: pondělí – čtvrtek: 8⁰⁰ – 18⁰⁰

pátek: 8⁰⁰ – 16⁰⁰

ve zkouškovém období: pondělí – pátek: 8⁰⁰ – 16⁰⁰

Evropské informační středisko a Dokumentační oddělení, Veverí 70:

úterý – pátek: 10⁰⁰ – 12⁰⁰ 13⁰⁰ – 15⁰⁰

Informace o knihovním fondu a službách

Do roku 1991 sídlila ústřední knihovna se všemi svými odděleními, stejně jako celá fakulta, v centru města, v budově na Zelném trhu 2 (nyní sídlo Ekonomicko-správní fakulty MU). Protože v budově na Veverí 70, staronovém sídle Právnické

fakulty, nejsou zatím uvolněny a tedy ani patřičně upraveny pro půjčovnu a sklady ÚK, působí tato její část stále v bývalé, výše uvedené budově.

V půjčovně ÚK, Zelný trh 2, je možno se přihlásit do ÚK, ve čtenářských katalozích vyhledat potřebnou literaturu a tuto si za podmínek daných knihovním řádem ÚK vypůjčit.

Fond knihovny je průběžně doplňován, skládá se z těchto základních částí:

1. **fond učebnic** – signatura (tj. označení dané skupiny fondu, dále užívána zkratka sg.) SK – obsahuje povinnou a doporučenou literaturu k vyučovaným předmětům, od roku 1991 jsou do tohoto fondu jednotlivé tituly zařazovány v počtu 10 kusů, tituly dříve vydané máme ve větším počtu.
2. **fond odborné literatury z oboru práva a příbuzných věd** – obsahuje tuzemskou a zahraniční literaturu, která je členěna a uložena podle jednotlivých oborů (sg. např. D-dějiny, So-sociologie, PC-pracovní právo, Tr-trestní právo apod.)
3. **fond periodik** – obsahuje tuzemské i zahraniční tituly, je členěn na časopisy (sg. C), sbírky zákonů (sg. Sb) a bibliografie (sg. Bi)
4. **fond diplomových a ostatních prací obhájovaných na fakultě** (sg. DPF)
5. **tzv. starý fond** – tj. fond knihovny právnické fakulty z let 1919-1950 (1950 právnická fakulta zrušena, obnovena 1969), obsahuje monografickou a periodickou literaturu tuzemskou a zahraniční z uvedených let i starší.

Informace o literatuře, obsažené ve fondech ÚK, nalezne čtenář v jednotlivých katalozích a kartotékách.

Jmenný katalog – záznamy uspořádány abecedně podle jmen autorů nebo prvního slova názvu (díla se 4 a více autory a některé další druhy tiskovin např. sborníky, mapy, patenty apod.) Zvlášť vyčleněna je kartotéka časopisů, sbírek zákonů a bibliografií, záznamy jsou uspořádány abecedně podle prvního slova názvu. Základní tzv. jmenný záznam díla je tvořen záhlavím, které obsahuje jméno autora (ve tvaru příjmení, jméno) nebo první slovo z názvu, další blok údajů tvoří název, podnázev, jména případných dalších původců díla a označení pořadí a druhu vydání. Nakladatelské údaje informují o místu vydání, nakladatelství a roku vydání, počtu stran, knihopisná poznámka obsahuje další potřebné údaje např. název edice, vydavatele atd. U periodik je záhlaví tvořeno prvním slovem názvu, na základním lístku je dále uveden název, podnázev, periodičita a dále stejné údaje jako u monografií. Na pokračovacích lístcích jsou uvedeny údaje o případných změnách (např. v názvu, periodicitě apod.) dále pak údaje o ročnících, které má knihovna ve fondu (ročník, rok, případné rozdělení na části, chybějící čísla atd.)

Předmětový katalog – každý titul zařazovaný do fondu knihovny je zpracován z hlediska obsahového, obsah publikace je vyjádřen potřebným počtem tzv.

předmětových hesel, která jsou doplněna na základní záznamy, které jsou pak uspořádány abecedně podle těchto hesel. Dotaz nebo požadavek je třeba si převést do formalizovaného jazyka tohoto katalogu, vedoucí zásadou je priorita podstatného jména (s výjimkou jmen vlastních, případně další výjimky jsou uvedeny a patřičně odkázány). Do zvláštní kartotéky jsou vyčleněny záznamy o fondu diplomových atd. prací. Příklady předmětových hesel: Právo občanské-Československo-zákony, Ústava-USA, Zákoník občanský-Rakousko, Stát a právo-dějiny-Československo-rok 1918/1945, apod.).

Jmenný (abecední) katalog starého fondu – je tvořen původními, často ručně psanými záznamy, v případě problémů je při práci s ním poskytována konzultace. Do zvláštního katalogu jsou vyčleněna periodika a dále dvě samostatné knihovny, dary fakultě, knihovna Právnické jednoty moravské a knihovna prof. Bráfa.

Po vyhledání potřebného informačního pramene v některém z katalogů je třeba vyplnit žádanku, která musí obsahovat údaje o autorovi a názvu díla (u časopisů též rok a číslo), signaturu (nejdůležitější údaj, podle něj jsou knihy ve skladu vyhledány) a jméno žadatele. Při vypůjčování podepisuje čtenář knižní lístek (u učebnicového fondu) nebo vyplňuje stvrzenku (pro ostatní části fondu). Výpůjční lhůta u učebnic je 1 semestr, u knih z odborného fondu 1 měsíc (výpůjční lhůtu je možno 2 x prodloužit), u periodik 3 dny (bez možnosti prodloužení).

Studovna ÚK s 90 místy, která byla otevřena v budově Právnické fakulty Veverí 70, je vybavena tak, aby tvořila informační základnu pro všechny kategorie uživatelů. Především zde jsou publikace a informační pomůcky, které umožní nalézt potřebnou právní informaci. Vybrané materiály je možné si nechat na místě zkopírovat. Základ fondu studovny tvoří kompletní řada (od roku 1918) Sbírků zákonů, dále historické sbírky zákonů-Ríšské a Zemské zákonky, Úřední list, Sbírka soudních rozhodnutí. Dále jsou zde periodika docházející v daném roce, základní právnická periodika v patřičné retrospektivě, po 1 výtisku jsou sem zařazovány i učební pomůcky z jednotlivých oborů. Ve studovně je možno přečíst si též denní tisk, některé populární a populárně naučné časopisy, vyhledat potřebnou informaci v naučných a jazykových slovnících.

Dokumentační oddělení ÚK, Veverí 70, jehož činnost byla obnovena v roce 1992, poskytuje informace bez ohledu na to, zda je obsažena ve fondu naší knihovny. Základ dokumentačních kartoték, které jsou budovány od roku 1973, tvoří záznamy článků z vybraných titulů odborných periodik (základní právnická periodika jsou zpracovávána retrospektivně). Jmenná dokumentační kartotéka obsahuje záznamy, řazené abecedně podle jmen autorů případně podle prvního slova názvu, v oborové kartotéce jsou záznamy roztříděny podle jednotlivých vědních oborů, třídění je k dispozici. Pro učitele fakulty zpracovává dokumentační oddělení rešerše na dané téma, na začátku každého roku Přehled publikační činnosti učitelů fakulty,

který zachycuje vždy produkci uplynulého roku.

Další materiály, kterými informujeme o fondu knihovny a které rozšiřujeme na fakultě i mimo ni, jsou dvě bibliografické publikace – periodický, 4 × ročně vydávaný Seznam přírůstků a 1 × ročně vydávaný Seznam objednaných periodik.

Evropské informační středisko ÚK, Veverí 70, které zahájilo činnost na začátku roku 1994, poskytuje jednak informace k publikacím z oblasti ochrany lidských práv, které fakulta obdržela jako dar z Rady Evropy, jednak informace o evropském právu a Evropském společenství, pro něž základ tvoří kolekce publikací Evropského společenství, které dostáváme darem. Klíčovým titulem tohoto souboru je „Official Journal of the European Communities“, v jehož jednotlivých sériích jsou publikovány základní smlouvy, všechny právní předpisy, směrnice a rozhodnutí, informace o návrzích právních předpisů, připomínky, zprávy apod. Součástí tohoto fondu jsou dále výzkumné zprávy a studie vydávané jednotlivými institucemi ES, tématicky orientované statistické přehledy, periodika a monografie. Tradiční informační prameny jsou doplněny moderními nosiči informací, CD-romy, které obsahují oficiální bibliografické a právní databáze ES.

Obsah

Katedra právní teorie	21
Katedra dějin státu a práva	23
Katedra ústavního práva a politologie	25
Katedra občanského práva	29
Katedra obchodního práva	33
Katedra národního hospodářství	35
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení	39
Katedra práva životního prostředí a pozemkového práva	41
Katedra správní vědy, správního práva a finančního práva	43
Katedra trestního práva	47
Katedra mezinárodního a evropského práva	49
Fakultní oddělení katedry tělesné výchovy	53
Oddělení katedry odborné jazykové přípravy MU na Právnické fakultě	55
Mezinárodní politologický ústav	57
Středisko celoživotního vzdělávání	59

Seznam profesorů, docentů, odborných asistentů a asistentů	61
Informace o studiu	65
Studijní programy	67
Harmonogram studijního roku 1995/96	73
Denní studium	75
Bloky zapsané ve školním roce 1994/95	76
Studium při zaměstnání	81
Studijní program bloku A – zápis ve školním roce 1995/96	84
Studijní program bloku B	86
Studijní program bloku C	88
Bakalářské studium	93
Vědeckovýzkumná činnost	99
Zahraniční styky	101
Ediční činnost	103
Ústřední knihovna PrF MU v Brně	105
Informace o knihovním fondu a službách	105

**Seznam přednášek na Právnické fakultě
ve studijním roce 1995/96**

Vydala Masarykova univerzita Brno

1. vydání, 1995 náklad 1000 výtisků 110 stran

Tisk Vydavatelství MU, Brno - Kraví hora, ofsetový tisk

Tematická skupina a podskupina 17/22

Pořadové číslo 2419

ISBN 80-210-1182-3